

ARISTOFAN-PASARILE
EUELPIDES – TRAGE-NADEJDE
PISTHETAIROS – PRIETEN-CREDINCIOS
SCLAVUL PUPAZEI
PUPĂZA
CORUL PASĂRILOR
UN PREOT
UN POET
UN TĂLMĂCITOR DE ORACOLE
METON-SURATORUL
UN SUPRAVEGHETOR
UN NEGUSTOR DE DECRETE
MAI MULȚI SOLI
IRIS
UN CRAINIC
UN UCIGAȘ DE TATA
CINESIAS, POET DITIRAMBIC
UN SICOFANT
PROMETEU
POSEIDON
UN TRIBAL
HERACLES

Scena înfățișează un ținut pustiu. În fund, stânci și tufășuri. La stânga, un arbore singuratic.

Din dreapta, dinspre cetate, intra doi atenieni: Euelpides-Trage-Nadejde și

Pisthetairos-Prieten-Credincios, Primul are în mâini ogaia, celălalt o cioara.

EUELPIDES

(către gaiță)

S-o țin drept înainte, spre copac?

PISTHETAIROS

(către cioara)

Plesnire-ai!

(*către Euelpides*)

Cioara iarăși cârâie!...

EUELPIDES

La ce mai tot umblăm în sus și-n jos

Și drumul căutându-l ne-omorim?...

PISTHETAIROS

5 Am ascultat de ea, și-am tot umblat.

Aiurea, peste una mie stadii...

EUELPIDES

Eu m-am lăsat prostit de gaita asta

Și mi-am tocit de mers și unghiile...

PISTHETAIROS

Și nici nu știu pe unde ne aflăm...

EUELPIDES

10 ai nimeri de-aici din nou în țara?

PISTHETAIROS

Nu, nici Exekestid¹ n-ar nimeri!

EUELPIDES

Of!

PISTHETAIROS

Dar pe calea lui să umbli tu.

EUELPIDES

De vina-i plasararul philocrates¹

N-a apus ci că aceste lighioane

15 Putea-vor și ne ducia la Tereu²

Cel preschimbat în pupăză? Ne-a dat

O gaita, Tersalid³ pe-un obol.

¹ Un stain, care locuia la Atena și se dădea drept atenian

² Regele grec Tereu s-a căsătorit cu o ateniană și din cauza infidelității lui a fost prefăcut în pupăza

³ Un atenian limbut, de altfel necunoscut

Și trei oboli i-am dat de cioară; însă
 Habar nu au, nu știu decât mușca...
 (către gaita)
 20 De ce-ai rămas un cască-plisc?
 Sau vrei să ne mai porți prin bolovani și stanci?
 Căci nu vedem pe-aicea niciun drum...
 PISTHETAIROS
 Pe Zeus Nu vedem nicio poteca
 EUELPIDES
 Dar poate, știe cioara! Hai, să spună!
 PISTHETAIROS
 25 Pe Zeus! Cioara nu mai caraie. Cum caraia...
 EUELPIDES
 Dar despre drum?
 PISTHETAIROS
 Ea știe
 Să muște doar, să-mi roadă degetele...
 EUELPIDES
 O, nu e-ngrozitor? Noi vrem să mergem.
 La mania-ciorilor, și-am ți pornit.
 30 Gata suntem... dar nu știm care-i drumul...
 Căci noi avem un beteșug, dar nu
 Ca beteșugul tragicului Sicas⁴:
 Deși nu este cetățean, el totuși
 Cu orice preț, se zbate ca să fie...
 35 Noi însă, preacinstiți în trib și-n gintă
 Și cetățeni de baștină, fugim
 De țara noastră» ne-alungați de nimeni!
 Noi țara n-o urtm și nici nu spunem
 Că ou-i destul de mare și bogată.

⁴ E vorba de poetul tragic Akestor

40 Că ne-ar snopi, cu gloabele pe toți.
 Deopotrivă... Greierii, pe ramuri.
 O Iună-două cântă; – atentenți»
 Purtați prin judecăți, o viață ciută...
 De-aceea ăm pornit și rătăcim
 45 Cu oala asta, cu acest coș, cu mirtul.
 Un loc tihnit catand, să ne-așezam
 Și să trăim... Ne ducem la Tereu.
 La pupaza, să spună: n-a văzut
 50 Din zbor, o țară bună pentru noi?
 PISTHETAIROS
 Asculta!
 EUELPIDES
 ce-i?
 PISTHETAIROS
 Îmi face semne cioara. Tot către cer...
 EUELPIDES
 Și gaița-și casei pliscul.
 De parc-ar vrea s-arate nu știu ce!
 Ce-ar fi să fie pe aicea pasari?
 55 Și facem larma și aflam îndată!
 PISTHETAIROS
 Izbește cu genunchii-n stânci! Începe...
 EUELPIDES
 Și tu cu capul! Și răsune locul
 De două ori!...
 PISTHETAIROS
 Hai. ia o piatră...
 EUELPIDES
 Bine
 (ia o piatră și lovește)
 Ei. sclav!
 PISTHETAIROS

Ce crezi ca pupaza e sclav?
 60 Mai bine-ar fi să o strigam, pupu...
 EUELPIDES
 pupul Pupu! ma faci și bat din nou!...
 (din tufiș iese sclavul Pupazei)
 SCLAVUL PUPAZEI
 Ce-i? Cine-l cheamă pe stăpânul meu?
 PISTHETAIROS
 (însăimântat)
 Pazeste-ne Apollo! Vai, ce plisc!
 (De spaima Pisthetairos scapa din mâini gaita.
 Euelpides cioara; amândouă zboară)
 SCLAVUL
 (însăimântat și el)
 Sunt prinzători de pasari. amândoi...
 EUELPIDES
 65 Suntem grozavi! Grăiește mai frumos!...
 SCLAVUL
 (venindu-și în fire)
 O, veți pieri!
 EUELPIDES
 Dac-am fi oameni...
 SCLAVUL
 Dar...
 EUELPIDES
 Sunt pasare din Libia! Îmi zice
 Și „Speriosul...
 SCLAVUL
 Minți!
 EUELPIDES
 Nu vezi? De spaima
 Ce am făcut. jos la picioare...
 SCLAVUL

EI?

PISTHETAIROS

70 Eu sunt fazanul, zis „Se scapă tot”!...

EUELPIDES

Dat tu, ce lighioana ești? Nu spui?

SCLAVUL

Sunt pasare, dar sclav...

EUELPIDES

Ce, te-a răpus în lupta. vreun cocos?

SCLAVUL

O, nu! Dar când Tereu a-a prefăcut în pupăza.

75 A vrut să mă prefac în pasare

Și să-l urmez...

EUELPIDES

Dar spune-mi. e nevoie

De sclavi și pe la pasari?...

SLAVUL

uiți? Tereu

A fost odată om...

Când vrea să guste

Sardele de Phaleron... fug, cu blidul...

80 Cand vrea pasat, și lingura, și oala.

Dau fuga...

EUELPIDES

(printre rime)

zburătoare-trepadus...

Dar știi un lucru?

Să-ți chemi aici, stăpânul

SCLAVUL

Chiar acum

A ațipit, după o masă bună.

85 Cu mirt și cu țânțari...

EUELPIDES

Și totuși...

SCLAVUL

Știu.

Că se va supăra... Dar, pentru voi...

(intra în tuفیș)

PISTHETAIROS

(în urma pasarii)

S-ajungi la mama ciorilor! Era

Să mor de spaimă...

EUELPIDES

Gaița mi-a zburat.

De frica...

PISTHETAIROS

Dobitoculc, fricos

90 Mai ești! De spaimă, ai scăpat-o...

EUELPIDES

Ce.

Tu n-ai căzut. scapand din mana cioara?

PISTHETAIROS

O! Nu! Pe zei!

EUELPIDES

Dar unde-i?

PISTHETAIROS

A zburat...

EUELPIDES

Deci, n-ai scăpat-o, o, voinicule?

PUPĂZA

(dinăuntru)

Deschide ușa... crângului, să ies".

(Vine pe scena pupaza foarte jumulita și cu trei moturi în creasta)

EUELPIDES

95 Pe Heracles! Ce lighioana-i asta?

Ce-s penele și moțul cu trei creste?

PUPAZĂ
Cine mă-ntreabă?
EUELPIDES
Te-au trăsnit. se vede.
Cei doisprezece zei!
PUPAZA
Străini! Nu radeți. Ci ma vedeți așa...
Căci om am fost
100 Cândva...
EUELPIDES
De tine radem?
PUPĂZA
Dar de ce?
EUELPIDES
De pliscul tău... ne pare-așa ciudat!
PUPĂZA
Așa mă pune-n tragedii Sofocle.
Când îl aduce-n scena pe Tereu!...
EUELPIDES
Tereu? ești pasare. sau ești... păun?
PUPĂZA
105 Sunt pasare...
EUELPIDES
Dar. und' ți-s penele?
PUPĂZA
Am năparlit...
EUELPIDES
În urma unei boli?
PUPAZA
În timpul iernii, zburătoarele
Penele-și schimbă și le înnoiesc...
Dar voi ce sunteți?
EUELPIDES

Muritori...
 PUPĂZA
 De unde?
 EUELPIDES
 110 De unde sunt corăbii falnice...
 PUPĂZA
 Sunteți judecători?
 EUELPIDES
 Ba! Dimpotrivă.
 Noi, îi jurăm
 PUPAZA
 Atunci, aveți șamanța.
 Mai bună?
 EUELPIDES
 Da, se afla. pe ogoare⁵...
 PUPAZA
 Și ce nevoi v-au îndemnat încoace?
 EUELPIDES
 115 Si te-ntâlnim și să-ți vorbim...
 PUPĂZA
 Anume?...
 EUELPIDES
 Ai fost. și tu. odată, om. ca noi.
 Și ai făcut și datorii, ca noi.
 Și nu le-ai prea plătit la fel ca noi;
 Te-ai prefăcut în pasare și-ai dat
 120 Ocol în zbor pământului și marii!
 Pățit ești, și le știi. câte le știe.
 Și pasarea, și omul... Ne-ndrumează
 Spre o cetate cu o lina bună.

⁵ Poetul simpatizeaza taranii

Și ne-odihnim pe moale, ca pe-o blana...

PUPĂZA

125 Mai mare ca cranaienilor⁶?

EUELPIDES

Mai mare nu dar mai cu rânduiala!

PUPĂZA

Știu... Una. cu regim aristocratic.

EUELPIDES

Nu! Sila mea de fiul lui Skellias⁷

PUPAZA

Atunci în ce cetăți ați locui?

EUELPIDES

130 Acolo unde relele mai mar!

Să fie cam acestea: dimineața

Să vie un prieten: O, pe zeus! Hai.

Fă-ți iute baia! Și copiii!-!

Am nunta cu ospăț! Grabeste-te

135 Dacă nu vii acum, să nu mai calci

În casa mea când îmi va merge... prost..."

PUPAZA

Pe Zeus! Mari necazuri îți dorești!

(*Către pisthetairos.*)

Dar tu?

PISTHETAIROS

Mi-ar plăcea o cetate-n care

Pariatele cutarui feciorel.

140 Frumos. să-mi spună cu dojana

Mi-ai întâlnit, strălucitorule.

Băiatul, proaspăt îmbăiat, venind

⁶ A atenienilor, Cranoos a fost un vechi rege legendar al Atenei

⁷ El se numea Aristocrates și a jucat un rol politic pe vremea lui Aristofan

De la gimnaziu... Nu l-ai sărutat.
Nu i-ai chemat la tine, pipăindu-l...

145 Ce fel de prieten ești?"

PUPAZA

O mari neazuri...

O astfel de cetate, e pe-un țarm

De pe la Marea Roșie...

EUELPIDES

N-aș vrea

S-aud de țarmuri. și mai vad! corăbii

Din Salamina⁸, aducând năpasti!

150 Dar. nu se afla una în Elada?

PUPAZA

O, cum și nu? Va duceți în Lepreos.

Cetate din Elida...

EUELPIDES

Dar mi-i scârba.

Căci e cetatea lui Melanthios⁹...

PUPAZAZA

Mai este. În Locrida. Opuntioi...

155 Acolo mergeți...

EUELPIDES

Să ajung ca un

Opuntios¹⁰? Nici pe-un talant de aur!

Dar cum trăiți în lumea pășarilor?

Căci tu știi bine...

PUPAZA

Ești dator întâi

Și-ți duci viața... fără bani în punga...

⁸ Era o triere repede, care făcea curse între portul Pireu și Salamina

⁹ Poetul tragic Melanthios era leproș

¹⁰ Opuntios era orb

EUELPIDES

160 Poți fi scutit de multe-nselaciuni...

PUPAZA

Mâncam doar alb susan, de prin grădini.

Și mirt mâncam și mac. și mintă creața...

EUELPIDES

Traiți, deci ca la nunti**11**!...

PISTHETAIROS

E-he-hei!

Vad rosturi mari, în neamul pasaresc!

165 De m-ascultati ajungeți mari și tari...

PUPAZA

Ce vrei să te-ascultam?

PISTHETAIROS

Și nu zburăți

Cu pliscurile larg căscate! Este

Prea rușinos! De-ntrebi un ușuratic

Ce pasare e asta?" Teleas**12**

170 Îți și răspunde: „O. ce ușuratic!

Nicicând nu sta-ntr-un loc, ca pasarea...

PUPAZA

Ne dojenești pe drept! Pe Dionysos!

Dar ce-am putea...

PISTHETAIROS

Să-ntemeiați un... stat!...

PUPĂZA

Ce stat să-ntemeiem, noi, pasarile?...

PISTHETAIROS

175 „Adevărat? O, ce cuvinte proaste! **13**

¹¹ Susanul se folosea la masa nuptială, mirtul era fructul Afroditei, iar isma se întrebuința la cununii

¹² Acest Teleas pare a fi fost un ușuratic și un nechibzuit

Uită-te-n jos!...
PUPAZA
Mă uit...
PISTHETAIROS
Uita-te-n sus!...
— PUPAZA
Mă uit...
PISTHETAIROS
Sucește-ți gâtul!...
PUPAZA
Mi-l sucesc!
De mi-l scrantesc, mă procopsesc grozav...
PISTHETAIROS
Ei! Ce-ai văzut?
PUPAZA
Văzduhul... nourii...
PISTHETAIROS
180 Nu e acolo statul păsărilor?
PUPAZA
Zici... statul?
PISTHETAIROS
Cum și zice... „loc de stat.
Cum toate trec prin el, noi îl numim
Văzduh: un loc de stat... De-l locuiți
Și-l întăriți, atunci i-ora tke. Stat...”
185 Stăpâni. veți fi. pe oameni și lăcuste...
Din ziua-aceea. zeii vor răbda.
Și vor pieri de foamea... meliană.¹⁴
PUPAZA

¹³ Parodie a stilului tragic: versul e luat dintr-o tragedie necunoscută

¹⁴ În anul 416 insula Melos a fost asediată de atenieni și a capitulat din pricina foametei

Și. cum?

PISTHETAIROS

Nu stă văzduhul între noari.

Și între zei? Ce? Când pornim la Delphi.

190 Nu ne plecăm beoțienilor.

Să ne dea voie prin Beoția?

La fel e și cu jertfele și zeii:

Plătesc, ei, zeii, vama păsărilor?...

Și nu lăsați miresmele de coapse

195 Să treacă pe la voi! Nu-i statul lor...

PUPĂZA

O. pe rețele, ternă, și pe lațuri!

Nicicând n-am auzit un plan mai bun!

Sunt gata să zidim cu tine-un stat.

Eu și cu toate zburătoarele...

PISTHETAIROS

200 Dar cine le va spune planul?

PUPĂZA

Tu...

Căci eu trăind aici, le-am învățat.

Pe – aceste necioplite, a grăi...

PISTHETAIROS

Dar cum o să le chemi?

PUPAZA

Ușor de tot...

Ma duc iar în tufiș! O să-mi trezesc

205 Din somn. privighetoarea; dup-aceea.

Le chem cu ea pe toate! auzind-o.

Să vezi cum au să vină la chemare...

PISTHETAIROS

O. nu mai sta. tu pasare-ntre pasari!

Aleargă. tot acuma. În tufiș.

210 Și scoală-ne din somn privighetoarea!

(pupaza intra în tufiş)

PUPĂZA

(din tufiş)

Trezeşte-te. prietena mea scumpa.

Curând începeţi trilurile sfinte.

Prin care-l plângi. prin gura ta măiastră.

Pe-al nostru Itys jalnic! Tremuri-ţi

215 La glasul meu. acum, din pliscul galben.

Ecourile dulci ale cantarii.

Şi străbatand smilaxul¹⁵ plin de umbră.

S-ajungă până în Olimp. la Zeus!...

Apollot cel cu pletele de aur.

220 Răspunde-va duioaselor cântări!

Sunand din alăuta lui de fildeş.

Porni-va dansul zeilor; din piepturi

Preafericite şi nemuritoare

S-or înalţa cantarile preasfinte...

(se aude un cântec de flaut, semănand cu cântecul privighetorii)

EUELPIDES

225 O Zeus preamărit. ce glas de farmec!

Ne-a îndulcit... tufişul, cu cântarea...

PISTHETAIROS

Asculta...

EUELPIDES

Ce-i?

PISTHETAIROS

Nu taci?

EUELPIDES

De ce să tac?...

PISTHETAIROS

¹⁵ Un fel de arbust

Se pregătește pupăza, să cante...

(canta pupaza, însoțita de flaut)

PUPAZA

Epopopi popoi, popopopoi popoi.¹⁶

230 Io, io, ito, Ito...

Veniți la mine, frați și surioare.

Cați va hrăniți pe câmpul ce cu grija

Îl ara și îi seamănă taranii.

Voi, neamuri mii, ce orzul ciuguliți.

235 Și ciuguliți în stol bobitele.

Zburând de zor în dulce ciripit...

Și voi, ce va ascundeți printre brazde

Și ciripiți cu-atâta veselie:

Tio, tio, tio, tio, tio, tio!

240 Și cate va hrăniți, în iedera

De prin grădini, și vi hrăniți în munți.

Sau ciuguliți măslina și căpșune!

Zburați aici, în grabă, când va chem:

Trioto. trioto, totobrix...

245 Si cate-n Vai baltoase hapaiți

Țanțari înțepători, și voi. ce stați în vaile cu roua sau păziți

Plăcutele livezi din Maratlion...

Și tu. sfranciog. cu pana numai floare!

250 Veniți și voi. veniți, nemți, dragi pasari.

Ce-n stolurile largi, zburați. zburați.

Cu alcyonii¹⁷ pe întinsul mării...

Veniți, și auziți o veste mare!

Ne-am hotărât acum și adunam

255 Vestitul neam al zburătoarelor.

¹⁶ Cantecul pupezei cum îl auzeau atenienii

¹⁷ Pasari de mare

Cu lungi gramazuri! Va mărturiseses
 Că ne-a venit de pe pământ un sol
 Istet, cu planuri mari, neașteptate.
 Pentru șamanța zburătoarelor!
 260 Veniți, veniți, cu toatele, la sfat.
 Aici. aici, aici, aici. aici...
 Toro, toro, toio, toro, tix.
 Chicabau. chicaba
 Toro. toro. Toro. toro. lililix!...
 PISTHETAIROS
 265 Tu vezi vreuna?
 EUELPIDES
 Fa? Nu văd nimic!
 Stau gura-casca și mă uit în sus!...
 PISTHETAIROS
 O, mi se pare că s-a dus degeaba.
 Să puie în tufiș, ca fluierarul!...
 O PASARE
 Torotix. torotix...
 PISTHETAIROS
 270 Ei. dragul meu. te uită... vine una...
 EUELPIDES
 Pe Zeus! Uite-o. „Ce. n-o fi păun?
 PISTHETAIROS
 Ne spune-ndata Pupaza...
 (Către Pupaza)
 Ce-i asta?
 PUPAZA
 Nu-i de pe-aici! E-o pasare de balta...
 EUELPIDES
 E roșie ca purpura, frumoasa-i...
 PUPAZA
 275 Te cred, doar e flaming...

EUELPIDES

(*către pisthetairos*)

Asculta...

PISTHETAIROS

Taci...

EUELPIDES

Privește-o... vine alta...

PISTHETAIROS

Vine alta!

Și asta însa-i de prin alte țări¹⁸...

E-o pasare ciudata, de prin munți.

Și este împărat al muzelor...

PUPAZA

280 Noi o numim persanul...

EUELPIDES

De-i persan.

Cum a zburat aici, fără camila¹⁹?"

PUPAZA

Hei... alta... însă asta poarta coif...

EUELPIDES

Dar asta? Ce, mai este-o pupăza?

PUPAZA

Cu o pupază, Filocle²⁰ a puit-o.

285 Si-i sunt bunic... E un fel de... Callias

Fiul lui Hipponic. și Hipponic

Fiul lui Callias"...

EUELPIDES

¹⁸ Hemistih luat din tragedia Tyro de Sofocle

¹⁹ Grecii au cunoscut camila în timpul războaielor medice de la începutul sec. Al V-lea înainte de erea noastră.

Cocosul a fost adus în Grecia din Persia.

²⁰ Poet tragic, poreclit Ciocarlia; l-a plagiat pe Sofocle

E Callias?
 O, cum a năpârlit...
 PISTHETAIROS
 E nobil, doar
 Și-l smulg cei sicofanți... Femeile.
 290 Il tot ciupesc, smulgându-i cate-o pana...
 EUELPIDES
 Văd alta, pe Poseidou! E pestriță...
 Dar cum îi spune?
 PUPĂZA
 O numim mâncăul...
 PISTHETAIROS
 Cum? alt mâncau, afar de Cleonym?
 PISTHETAIROS
 De-i Cleonym. cum de nu-și zvârle coiful²¹?
 EUELPIDES
 295 Dar ce-a atâtea coifuri? Oare vin.
 La alergări?
 PUPAZA
 O. nu! Cum carienii
 Trăiesc pe creste, ele stau... sub creste...²²
 PISTHETAIROS
 O. Poseidou! Ce multe s-au mai strâns!...
 EUELPIDES
 Ce nouri mari de pasari! pe Apollo!...
 300 Abia mai vezi intrarea, de mulțime!
 PISTHETAIROS
 A... Potârnichea...

²¹ Intr-o batalie, Cleonymos isi aruncase scutul si fugise.

²² Carienii isi faceau locuintele pe inaltimi spre a fi la adapost. In textul original, este un joc de cuvinte greu de tradus: cuvântul grecesc lophos înseamnă creasta (coif, înaltime)

EUELPIDES
 Iată pitpalacul!...
 PISTHETAIROS
 Și iată fluierarul...
 EUELPIDES
 Alcyonul...
 Și, după el...
 PISTHETAIROS
 Se vede-un... bărbier...
 EUELPIDES
 Cum, bărbieru-i pasăre?
 pisthetairos
 Sporgillos²³
 305 Nu-i bărbier?
 PUPĂZA
 ...O bufnită...
 EUELPIDES
 Dar cine
 E bufnita-n Atena²⁴?
 PUPAZA
 ...Iată, uliul
 Eretele, botgrosul, ciocarlia.
 Și starcul. cucul, șoimul, lisița.
 Vulturul, coțofana, ghionoaia.
 310 Și turturica, șoimul, vindireul²⁵...
 PISTHETAIROS
 Noian...

²³ Sporgilos, cunoscut barbier din Atena

²⁴ Expresie proverbială, asemănătoare cu expresia românească: cine vînte pepeni gradinarului? La Atena erau destule bufnite.

²⁵ Multe nume de păsări citite de Aristofan, sunt traduse cu aproximatie, deoarece păsările respective nu pot fi identificate.

EUELPIDES
 Ce mierle...
 PISTHETAIROS
 Cîripesc, aleargă...
 EUELPIDES
 Primejdie?
 PISTHETAIROS
 Ce pliscuri...
 EUELPIDES
 Cum se uită...
 CORUL PASARILOR
 Ci-ci-ci-cine ne-a chemat? Și unde-i?
 PUPAZA
 Eu sunt și locuiesc aici. demult!
 315 Nu-mi pasaresc ușor consoartele!...
 CORUL PASARILOR
 Și-și – și-și ce veste ne aduci?
 PUPĂZA
 Vestesc, cuvânt obstesc, temeinic. drept.
 Și vouă preapla cut și cu folos:
 Au tras la mine doi bărbați isteți.
 320 Și amândoi cu minte agera...
 CORUL PASĂRILOR
 Dar spune-ne: de unde? cine? Cum?...
 PUPAZA
 Vi apun: sosesc din lumea omului...
 S-au pripășit la mine. mai nainte;
 Sunt doi moșnegi și au un plan măreț...
 CORUL PASĂRILOR
 325 Ai săvârșit greșeala cea mai mare?...
 Ce-ai spus?
 PUPAZA
 Nu-ți pierde firea...

CORUL PASĂRILOR

Ce-ai făcut? ...

PUPĂZA

Sunt oameni ce iubesc viața noastră!"

CORUL PASĂRILOR

Și-ai îndrăznit...

PUPAZA

O da! Și-mi pare bine!

CORUL PASĂRILOR

Și sunt pe-aici? Pe aproape?

PUPAZA

Ca și mine...!

CORUL PASĂRILOR

330 O, vai! Am fost trădați! Și ispășim

Vreun păcat! El. cel ce ne-a iubit

Și s-a hrănit pe câmpuri lângă noi.

A rupt cu obiceiul din străbuni.

335 Călcându-și pasarescul sau cuvânt...

Cu viclesug momitu-ne-a. Întâi.

Apoi ne-a dat pe seama neamului

Nelegiuit, cel ce ne dușmaneste

De când suntem...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Lăsați, pe mai târziu!...

Acum. să-i pedepsim pe-acești mosnegi.

340 Să-i sfârtecam de vii!...

PISTHETAIROS

Ne-am curățat...

EUELPIDES

O, tu etti vinovat! De ce m-ai scos

Din lumea mea?

PISTHETAIROS

Ca să mă însoțești...

EUELPIDES

Ba. ca să-mi plângi, acuma, soarta cruda!...

PISTHETAIROS

Cum o să plângi. dacă ți-or scoate ochii?

CORUL PĂSĂRILOR

345 Hai, în în! Sânți și navalți.

Loviți, loviți de moarte în vrăjmași împresurati-i cu aripile.

Cuprindeți-i din toate părțile

Să-și plângă soarta amândoi mosnegii.

350 Sa fie hrana pliscurilor noastre

Nu-i nour ți nici munte păduros.

Nici mare-n spume unde să s-adcunda

De urmărirea pliscurilor noastre...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Nu șovăiți! Ciupiti-i! Jumuliți-i...

355 La flancul drept, treci căpetenie!...

EUELPIDES

Acum e-acum! Unde să fug?...

PISTHETAIROS

Nu stai?

EUELPIDES

Și fiu făcut bucăți?...

PISTHETAIROS

Dar poți scăpa?...

EUELPIDES

O, nu știi ce să fac...

PISTHETAIROS

Să stăm pe loc!

Le-om ține piept, cu oalele acestea.

EUELPIDES

360 La ce?

PISTHRTAIROS

N-o să ne-atace bufnita²⁶...

EUELPIDES

Dar cum cu-atatea cangi deodată?

PISTHETAIROS

Frigarea-mplint-o-n dreptul tău...

EUELPIDES

Dar ochii?

PISTHETAIROS

Acopera-i. cu oala sau cu blîdul!

EUELPIDES

O. ce strateg!... Îl bați pe Niceas²⁷.

365Prin istețime-n lupta!

CONDUCĂTORUL CORULUI

Inaiate

Fiți gata de atac. cu pliscurile!

Jupiti! loviți! Întâi să-i apargem... oala!

PUPAZA

O. lighioane blestemate! Vreți

Să sfâșiati bărbați nevinovați.

370 Cu soata mea-nrudiți prin trib și ginta?

CONDUCĂTORUL CORULUI

Prin noi pedepsi vrăjmași mai crunti?

O să-i crutam? Crutam mai bine lupii...

PUPAZA

Din fire ni-s vrăjmași, da-n gând prieteni

Și ne-au adus folositoare sfaturi!

CONDUCĂTORUL CORULUI

375Cum pot veni la noi cu sfaturi bune

²⁶ Fiind pasarea-emblema a cetatii Atena,bufnita nu va ataca pe atenienii ocrotiti de o oala,facuta dupa arta si indrumarea zeitei Atena.

²⁷ Strateg atenian infrant in sicilia

Ei, ce ne sunt vrăjmași de când pământul?

PUPAZA

Deșteptii-nvața și de la vrăjmașii!

Primejdia o trece paza buni;

Prietenul te-nvață mai puțin no

380Decat vrăjmașul! Oare nu vrăjmașii

Au îndemnat cetățile să-și facă

Și ziduri mari. și flote? Sfatul lor

Ne va scăpa avutul, pruncii, casa...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Să-i ascultam! Căci și de la vrăjmași

385Poți învăța un lucru înțelept...

PISTHETAIROS

(*către euelpides*)

Le-a mai trecut! S-o ștergem, pas cu pas...

PUPAZA

Așa e drepti să-mi faceți, deci, pe plac...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Noi nu ți-am fost potrivnice nicicând!...

PISTHETAIROS

S-au mai muiat, deci, lasa oala-n jos!

390Cu sulița (*adică cu frigarea*).

Să străjuiții în jurul armelor

Și să pandim de lângă meterez.

(*De după oală-adică*), pentru că

Nu-i potrivit și bine să fugim...

EUELPIDES

395Dar dacă am pieri pe-aceste locuri.

Ne-ar îngropa pe undeva?...

PISTHETAIROS

O. da!

În cimitirul ce1 de la Olari.

Pe socoteala statului! Vom spune.

La toate căpeteniile noastre.
 C-am înfruntat dușmanul și-am murit.
 La Orneai. În țara pasarilor...
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Vă poruncesc, intrați la loc, în rânduri.
 400 O, puneți jos dorința de război.
 Alături de manie. ca soldații!
 Și-i întrebam deci cine sunt, ce vor.
 De unde vin, ce caută pe-aici...
 (*către pupaza*)
 O, deci, asculta, Pupazo! Răspunde!
 PUPĂZA
 405 M-ai întrebat ceva? Ce vrei și afli?
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 De unde vin și cine sunt străinii?
 PUPĂZA
 Ei vin din înțeleaptă Grece...
 CORUL PASĂRILOR
 Ascultă-mă: ce soarta i-a minat
 Pana aici. pana la noi, la păsări?
 PUPAZA
 410 Dorința lor de a cunoaște cum e
 Viața, cum e traiul pe la păsări.
 Precum și hotărârea-amandurora
 De a locui și-a vieții aici.
 Cu patirile, până-n veșnicie...
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 4150. Pupaza! Și ce propuneri au?
 PUPAZA
 420 De necrezut! Peste închipuire!
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 (*arătând spre pisthetairos*)
 Și afla el destul folos, în asta?

Cu noi și stea mereu? Și. stand aici.
 Ne-or ajuta mereu și biruim
 Vrajmașii? Sti-vor oare și-ți iubească
 425 Prietenii?
 PUPĂZA
 O, da! Căci mi-a vorbit
 De fericiri grozave-n măreție.
 De-atatea fericiri de necrezut!...
 Și-i gata cu dovezi să întăreasca.
 Precum ci-s ale noastre, toate, toate.
 430 Tot ce vedem, cât pot cuprinde ochii.
 Cât e de mare lumea și de larga...
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Dar oare nu-i atins de nebunie?
 PUPAZA
 Ba. e-un moșneag grozav de înțelept!
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Și are-n cap măcar un pic de minte?
 PUPAZA
 435 E mai șiret ca vulpea, și-i isteț.
 Și e viclean, dibaci, cum nu se afla...
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Și-l auzim. Să spună ce voiește!
 Când te aud graind așa, ma simt
 Ca parca am aripi. și parca zbor...
 PUPAZA
 (către cei doi sclavi)
 440 Veniți încoa! Luați armura asta
 Și ațirnați-o lângă pirostirii!
 Să fie cu noroc!
 (către pisthetairos)
 Arata-le
 Și spune-le de ce le-am adunat...

PISTHETAIROS

Ha nu le spun nimic, pannu se jura.

445 Ca maimuțoiul-cuțitar²⁸. cu soața-i.

Ca nu mă musca, nu mă găuresc.

Și nu mă trag de boașe...

EUELPIDES

O nu... nu...

PISTHETAIROS

Altfel, nu poți Nu vreau să-mi scoată ochii!...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Ma învoiesc!

PISTHETAIROS

Te legi cu jurământ?...

CONDUCĂTORUL CORULUI

450 Ma jur să-nving cu votul tuturor

Arbitrilor și privitorilor!

PISTHETAIROS

Așa să fie!

CONDUCĂTORUL CORULUI

Dacă-mi calc cuvântul.

Să am un vot mai mult de jumătate!...

PUPĂZA

Deci, ascultați! noroadă pasarești!

4550 stenii să-și ia armele să plece

La vatra! Să citească pe tablile

Poruncile ce le voi da la vreme...

CORUL

Viclenie-n veci și-n toate felurile.

E firea omenească! Dar vorbește.

460 Căci poate vezi la noi vreun lucru bun.

²⁸ E vorba de un oarecare Penetios, poreclit maimutoiul, un cutit mic și urât

Sau poate vezi la noi vre o virtute.
 Ce n-o vedem cu slaba noastră minte!
 Deci spune tot ce-i nimerit să spui.
 Căci binele ce tu ni-l vei aduce
 465 Va fi n folosu-ntregii noastre obștii!...
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Deci. fii inimos, și ne spune ce planuri te-adusera-ncoace!
 Hai, da în vileag ce gândești!
 Căci noi nu vom calca cei dintâi jurământul!...
 PISTHRTAIROS
 O vreau din suflet! Mi-i discursul gata
 De mult, și-i vremea să-l frământ! Un sclav
 470 S-aducă o cununa! Toarne-mi altul
 Apa pe mâini mai repede...
 EUELPIDES
 Dar ce.
 Ne așezam la masa?
 PISTHETAIROS
 O, pe Zeus!
 De atâta vreme caut un prilej
 Să le rostesc o vorbi înțeleapta
 475 Să le înmoi la inimi, căci sufăr
 Îngrozitor, știindu-le c-au fost.
 Cândva, stăpâne...
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Ele? Cum? Și". unde?
 PISTHETAIROS
 Stăpâne. peste toate! Peste mine.
 Și peste tine... chiar și peste Zeus;
 480 Căci zămislite-ați fost chiar înaintea
 De Cronos și Titani; sunteți mai vechi
 Decât pământul!
 CONDUCĂTORUL CORULUI

Cum? Decât pământul?
PISTHETAIROS
Jur. pe Apollo!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Nu știam, pe Zeus!...
PISTHETAIROS
Ești un neștiutor! Și, pe deasupra.
485 Nepăsător! Citindu-l pe Esop.
Aflai că înainte de orice.
Pe lumea asta fost-a Ciocarlia!
Aflai, citind, cum tatăl Ciocarliei.
Murind de bătrânețe și de boala.
490 A stat întins cinci zile ne-ngropat
Căci pe atunci nu se afla pământ!
Și ca să iasă din încurcătură
S-a hotărât, sărmana Ciocarlie.
Și l-a-ngropat în... căpățana ei!
EUELPIDES
495 Deci putrezește la... Căpățaneni!²⁹
PISTHETAIROS
Fiind deci zămisлите pasarile.
Mai înainte de pământ și zei.
Nu li se cade să preia domnia?
EUELPIDES
O fi, precum ai zis! Dar, pe Apollo!
500 Cum o să lase Zeus, stăpânirea.
Ciocănitorei. chiar de are plisc?
PISTHETAIROS
Aveai dovezi ca-n vremuri vechi, nu zeii

²⁹ Capățâna era numele unui demn atenian. Poate exista și un cimitir cu numele Capățâneni

Erau stăpâni. ci zburătoarele!

Dovadă e cocosul! Nu domnea.

505 Peste persani, năprasnic, înainte

De Megabazi³⁰ și Dariei? De-atunci

O lume-i spune. pasăre persană”!

EUELPIDES

De-atunci pășește mândru și semeț.

Ca Regele cel Mare! Singur el.

510 Între atâtea neamuri pășărești.

E înzestrat și-și poartă cu mândrie

Crestată și regala lui cunună...

PISTHETAIROS

Era atât de tare și de mare.

Încât și azi, canta deșteptarea.

515 Spre munca lui aleargă fiecare...

Olari, și făurari, și tăbăcari.

Băieși și fainări, și meșterii

De-ncaltă minte. meșterii de lire

Și iată pavăzarii cum grăbesc!

520 Cu noaptea-n cap se scoală și pornesc!...

EUELPIDES

O. mie-mi spui? Dar să-ți istorisesc

Cum mi-am pierdut o dată, de pomană.

Mantaua mea de lină frigiană!

Eram poftit la masă, în cetate;

525 Sărbătoream un prunc, la zece zile;

Un pic mă afumasem; adormisem;

Alți oaspeți încă nu mâncaseră;

Deodată, am sărit ca ars. curând:

S-a auzit cocoșul trambițand!

³⁰ Megabazos, comandant de armata sub Darius I, rege între anii 521-485

530 Crezând că-i ziua, am pornit spre casă.

Spre Helimont³¹. Și nici n-am apucat

Să trec cu bine zidul din cetate:

Un hoț m-a ars cu bâta, pe la spate...

Eu am căzut, strigând: Iată beleaua!

535 S-a dus pe gura lupului mantaua!

PISTHETAIROS

Pe vremea cocoșeștii cârmuirii.

Pe greci îi cârmuia Eretele...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Eretele? Pe greci?

PISTHETAIROS

Da! Și de-aceea

Cad în genunchi și azi când văd creți³²...

EUELPIDES

540 Pe Dionysos! Eu văzând o dată

Eretele m-am prăvălit în terna

Cu fata-n sus holbandu-mă apoi

În urma lui mi-am înghițit banutul

Și m-am întors din targ cu sacul gol...

PISTHETAIROS

545 Iar cucul tot pe-atunci domnea-n Egipt

Și la fenicieni cum l-auzea

Ieseau cu toți la camp la seceris

De grâu și orz...

EUELPIDES

Ca-n vorba ceea: Cucu!

Hai varate belito, în campie³³...

³¹ O mica localitate la 6 km de Atena

³² Atenienii aveau obiceiul sa se tavaleasca pe pamant cand vedeau pentru prima data eretele, primavara

³³ Joc de cuvinte, cu aluzie obscena: cucul inseamna penis, iar campul ,vagin

PISTHETAIROS

550 Dovada a puterii pasaresti
Chiar vechii regi ai statelor grecești
Chiar pe schiptre papari ce primeau
Plocoane, ca și regii...

EUELPIDES

Eu habar

555 Nu am avut! Dar mă miram, văzându-l
În tragedii pe Priam arătat
Cu o pasăre... Acuma. Însă, știu
Că pasărea pândea cam cată mita
la Lysicrat³⁴...

PISTHETAIROS

Dar mai ciudat îmi pare.

560 Că însuși Zeus. care-i astăzi, tare
Are la cap un vultur; fata lui.
Pallas Atena, are-o bufniță:
Apollo are – un un, care-l slujește
Ca sclav...

EUELPIDES

Da, pe Demetra! Dar de ce?

PISTHETAIROS

565 De ce? Sfințeau un obicei străvechi:
La închinarea măruntaielor.
Să aibă-ntâietate păsările!
Pe-atuncca, nimeni nu jura pe zei.
Ci doar pe păsări...

EUELPIDES

Iar Lampou³⁵, și astăzi.

³⁴ Un strateg atenian corupt

³⁵ Prezicator celebru care avea probabil un defect de pronunțare, spunând hena în loc de zena(zeus)

570 Ca să te-nșele, jură pe o găscă...
 PISTHETAIROS
 Precum vedeți, pe voi, mai înainte.
 Toți vă credeau cinstite, mândre, sfinte.
 Iar azi mai rău ca sclavii! Niște Manesi³⁶!
 Niște netoți, așa vă cred! Priviți
 575 Cum păsărarii pun capcane, lațuri.
 Vergele și rețele, plase, cuști.
 Ca să vă prindă chiar și-n locuri sfinte!...
 Vă vând cu hurta! Când vă cumpără.
 Unii din ei vă pipăie atât!...
 580 Si nu se mulțumesc să vă prajească.
 La masa că vă toacă... Nu!
 Ci toarnă Deasupra voastră, silfion, oțeturi.
 Mai toarnă și uleiuri, și brânzeturi.
 Grăsimi aruncă peste voi, și sosuri
 585 Fierbinți, ca peste hoituri...
 CORUL
 Grele vorbe
 Ne spui tu acum, muritorule!
 Plângem netrebnica faptă a străbunilor noștri.
 Căci ei nu primit atâtea cinstiri.
 Dar le-au irosit, le-au pierdut...
 590 Iar pe tine la noi te-au adus.
 Norocul cel bun și un zeu, să ne scapi, din scădere!...
 Îți dăm copiii noștri pe seamă, și chiar
 Pe noi înșine... apoi ne-ndreptăm către cuiburi...
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Arată-ne ce-i de făcut, cuci fi-vom înainte netrebnice.
 595 Prin orice mijloace de nu căpătăm domnia din vechile

³⁶ Manes era un cunoscut nume de sclav foarte mult intrebuintat

vremuri...

PISTHETAIROS

Clădiți-vă cetate în văzduh!

Împrejmuiți cu zid văzduhul tot.

Iar mijlocul să-l întăriți puternic.

Cu rânduri tari de zid de cărămidă.

600 Cum e cetatea Vaviloniei...

EUELPIDES

Pe Cebriones și Porphyrion³⁷!

Năprasnică va fi!...

PISTHETAIROS

Cum va fi gata.

Cetatea voastră, o! să afle Zeus!...

Că o să-i cereți stăpânirea lumii!...

605 Iar dacă se va pune împotrivă.

Porniți războiul sfânt! Pe zei opriți-i.

Să nu mai treacă pe la noi prin țară.

Precum treceau, către ibovnice.

La Alcmena. Semela, sau Alope!

610 Iar dacă trec, pecetluiți-i bine.

Puneți-le centuri! La dragoste

Neputincioși să fie! Vă îndemn.

Trimiteți sol o pasăre, la oameni.

Să dea de știre că sunteți stăpâni.

615 Că jertfele voi le primiți intti.

Și dup-aceea zeii! Să le spună

Că lângă zei va sta, cu tâlc și rost.

De-acuma, câte-o pasăre, să țină

O rânduială: dacă Afroditei

620 Îi vor jettfi, să deie porumbiței

³⁷ Titani faimosi care l-au infruntat pe zeus

Un bir de orz! Iar când lui Poseidon
Îi vor jertfi o oaie, să dea raței
Un bir de grâu; iar când lui Heracles s îi vor jertfi, datori vor fi să
deie

625 La pescăruși plăcintele cu miere!
Când i-or jertfi lui Zeus un berbec.
Să capete stăpânul Sfredeluș, în rânduială, un muscoi pieptos...
EUELPIDES

Îmi plac muscoi jertfiți! Să tune Zeus.
630 În neagra lui manie, cât o vrea!...
CONDUCĂTORUL CORULUI
Dar cum să ne creadă muritorii drept zei?
Doar suntem niște gaitel!
Avem aripi și zburăm!
PISTHETAIROS

Prostii! Pe Zeus! Hermes nu e zeu.
Și totuși zboară? Și-s atâția-n ceruri!
635 Nu zboară, Nike, zâna Biruinței.
Cu aripi aurii? Nu zboară Eros?
Nu pomenește chiar Homer, de Iris.
Asemănând-o cu o hulubiță Sfioasă?
EUELPIDES

Dar atunci când tună Zeus
640 Nu zvârle fulgere „înaripate”?
CONDUCĂTORUL CORULUI
Și dacă nu știu. și ne cred de nimic, și-i socotesc drept zei.
Mai departe, pe cei din Olâmp?...
PISTHRTAIROS

Atunci, să zboare-asupra lor un nour
De vrăbii – să culeagă de pe glij
645 Semințele! Când vor crăpa de foame.
Demetra să le dea belșug de grâu!
EUELPIDES

Și de n-o vrea Demetra...

PISTHETAIROS

Zboare corbii. Să scoată ochii turmelor! Să zboare

Să scoată ochii vitelor din juguri!

650 Vraciul Apollo să le vindece.

Căci el primește doar răsplățile!

EUELPIDES

S-aștepte, pin mi-oi vinde boulenii...

PISTHETAIROS

Iar dacă te vor crede că ești zeu.

Pământule, tu, dătător de viață.

655 Sau, Poseâdon, sau Cronos le-or avea

Din plin pe toate...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Spune-mi măcar unul

Din multele câștiguri...

PISTHETAIROS

Mat întâi. Scăpa-vor de lăcustele ce rod

Vlăstarele din vii! Le-or nimici

660 Un singur stol de bufnițe și un!

Iar carii și mărunții viermi n-or roade

Smochinii, căci ei fi-vor curățiți

De mierlele alcătuite-n droaie...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Dar cum și de unde le dăm, bogății, căci ei grozav le râvnesc!

PISTHETAIROS

6650. bogății? Dar păsările, toate.

Or să le-arate minele bogatei

Vor câștiga din gros, toți ghicitorii!

Vor fi scutiți de-necuri. armatorii!

CONDUCĂTORUL CORULUI

Vot fi scutiți de-nec?

PISTHETAIROS

De bună seamă!

670 Parca-i aud cum pasărilor cheamă.

Și le întreabă: „Păsări, știți, voi, oare.

E timp prielnic să pornim pe Mare?

Și-or capăta, și veste rea, și bună:

Azi nu! Se pregătește de furtună!

675Sau: O, porniți, căci Marea fi-va blânda.

Și-o să aveți duiumuri de dobândă...

EUELPIDES

Atunci, vă părăsesc, îmi cumpăr navă...

Și armator mă fac!

PISTHETAIROS

Și le vor spune

Unde-s ascunse, în pământ, comori.

680Căci ele știu; nu spun toți oamenii:

Comoara mea, doar pasărea o știe?"

EUELPIDES

Atuncea să-mi vând nava și să-mi cumpăr.

Hârleț, să caut oale cu bănet...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Dar cum le vor da sănătate? Căci doar ea-i de la zei...

PISTHETAIROS

685Dar nu vor fi-n deplină sănătate.

Dacă le-o merge numai bine-n toate?

EUELPIDES

Da! Ai dreptate! Când nu-i bucuros.

Cam greu vedea-vei omul sănătos!

CONDUCĂTORUL CORULUI

Dar cum vor ajunge la bătrânețe, căci ea se află-n Olimp?

690 Sau, poate, vor fi nevoiți să moară, de mici?

PISTHETAIROS

O, nu! Ci, ei primi-vor de la păsări

Cate trei veacuri pe deasupra!

CONDUCĂTORUL CORULUI

Cum?

PISTHETAIROS

Din vârste pășărești! Nu știi? „Cinci vârste

De om, trăiește cioara, cârăind³⁸...”

EUELPIDES

695 | Grozav! Ar fi mai vrednice stăpâne.

Chiar decât Zeus...

PISTHETAIROS

Mult mai vrednice! Întâi de toate, nu vom fi siliți

Să le clădim lăcaș de marmură

Cu ușile de aur ferecat!

700 Ci ele, toate, vor sălășlui.

În crang și-n rămurișuri de stejar;

Iar pasărilor celor mai de soi

Le-or dărui drept templu un măslin.

Și nu ne vor mai duce să jertfim.

705 | Tocmai la Delphi, sau la Ammon, ci

Vom aștepta cu bobi de griu și orz.

Pe sub măslini și pe sub pomișori!

Vom înălța spre ele brațele.

Rugându-le să ne îndestuleze.

710 | Cu părticica noastră de belșug...

Și orice lucrușor îl vom râvni.

Cu trei bobite îl vom dobândi...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Cât te urăsem... dar cât te iubesc!

Și din cuvânt nu-ți ies decât silit...

CORUL

715 Îmbărbătat de vorbele rostite.

³⁸ Citat din Hesiod, fragm. 183

Te-amenințăm acum, dar și-ți jurăm;
De ue-ai grăit cuvânt din inimă.
Și ești cinstit, și ești pios și drept, și de te-ncumeți să-i înfrunți
pe zei.

720 Alătura de noi, atuncea află.
Că n-or să mai păstreze multă vreme
Un schiptru, ce din veacuri e al nostru!

CONDUCĂTORUL CORULUI

Noi pune-vom puterea, bărbăția.

Tu pune mintea ta și sfaturile...

PUPĂZA

725 Nu-i vreme să dormim ca Nicias.

Să nu ne ticăim, v-o spun, pe Zeus!

Să-ncepem lucrul cât mai repede!

Dar mai intti, poftiți! n cuibul meu

De paie și surcele, precum e.

730 Și să ne spuneți cum vi-i numele!

PISTHETAIROS

Pisthetairos, Prieten-Credincios!...

Iar el, Euelpid-Trage-Nădejde, De la... Berbeci...³⁹

PUPAZA

Bine-ați venit...

PISTHBTAIR08

Mulțam...

PUPAZA

Pe-aici...

PISTHETAIROS

Venim! Ia-o-nainte...

PUPAZA

Hai...

³⁹ Mica localitate cu nume hazliu care definește mai bine personajul

PISTHETAIROS

(se oprește)

735 Dar mă gândesc... Da... cum vom sta?...

N-avem Aripî, iar voi aveți...

PUPAZA

Destul de bine...

PISTHETAIROS

Spunea Esop că vulturul și vulpea

S-au cam sfădit, pe când conviețuiau...

PUPAZA

Am eu o rădăcină: de-o mâncați.

740 Vă cresc și vouă pene și aripî...

PISTHETAIROS

Atunci intrăm...

(Către sclavi.)

Xauthias! Manodórl! Luați în casă lucrurile astea...

CONDUCĂTORUL CORULUI

(catré Pupaza)

Ei, Pupăzo!... Te-apropie...

PUPAZA

Ce vrei?

CONDUCĂTORUL CORULUI

Să te-ngrijești. să-i ospătezi din plin!

745 Dar să rămână în mijlocul nostru

Ca dulcele ei glas să ne desfete.

Privighetoarea, mândra, muzelor...

PISTHETAIROS

Pe Zeus! Să ne faci plăcerea asta!

Deci, scoate păsăruica din tufiș.

750 Și adă-ne-o aici! Și noi dorim

Să tot privim privighetoarea mândra...

PUPAZA

De vreți așa de multf va fac pe plac!

Leși, Procne, și te vadă musafirii!
(Privighetoarea iese din tufiș. sub înfățișarea unei tinere cântărețe din flaut.)

PISTHETAIROS

Pe Zeus! O, ce pasare drăguți!

755 Ce fragedă-i și albă! Nu mi crezi?

Cu ce plăcere aș mai strânge-o-n brațe!

EUELPIDES

Găteli de aur! Parcă-i o fecioară!

Mie, ana ia-mi vine s-o sărut!

PISTHETAIROS

Păzește-te, căci parcă n-are plisc.

760 Ci, două frigărui...

EUELPIDES

Scoate-i rețeaua Cum coaja de pe ou, și pup-o...

PURAZA

Haidem...

PISTHETAIROS

Tu ia-o înainte... Cu noroc!

(ies. Corul se apropie dansând și se așază după rânduiala)

CORUL

Iubita mea cu pletele de aur.

O, tu, neprețuita pasare.

765 Părtașă ești la toate cântecele.

Prietenă în veci, privighetoare!

Dine-ai sosit! Bine-ai venit! O, dă-ne

Tot viersul tău, tot dulcele tău glas!

Cu flautul frumos răsunător.

770 Vestește-ne cântarea primăverii, începe, hai, cu stihul anapestic...

CONDUCĂTORUL CORULUI

Veniți, muritorilor necunoscuți, voi trecători ca și frunzele

Becisnici, făpturi din noroaie, făpturi mai slabe ca umbrele.

Lipsiți de aripi, cu viață de-o zi, nefericiți ca un vis.
775 Luați-ne-n seamă pe noi, zburătoarele nemuritoare și
veșnice.

Din văzduhul senin, cu gânduri mărețe și tinere pururea!
Ascultați, de la noi, adevărul deplin, cu privire la cer și la firea
Păsărilor, ascultați cum s-au ivit zei, genunea.

Erebul și apele...

Știindu-le bine acestea, să-l lăsați pe

Prodicos⁴⁰ la o parte.

780 Să plângă cât vrea!

Aflați că mai încât s-au ivit. Haosul, Noaptea.

Erebul cel negru, și largul Tartar!

Văzduhul, pământul și cerul, lipseau pe atunci, dar în sânul

Cel larg al Erebului, Noaptea cu negre aripi, a născut

Un ou, la-nceput fără rod;

după neguri de vremuri, din el

785 A purces zburdalnicul Eros;

pe spate-i luceau auriile aripi

Și era ca iuțeala vartejului vânturilor!

Împreunindu-se-n bezna adâncului Tartar, cu Haosul înaripat.

Pe om l-au născut, aducându-l în pragul luminii...

Zei cei veșnici încă nu se născuseră, dar Eros lucra și împreună:

790 Și din împreunarea celor de-atunci, s-a născut pământul,
oceanul și cerul.

Și veșnicul neam al nefericiților zei! Așadar, zburătoarele

Au fost cu mult înaintea tuturor fericiților!

Purcedem din Eros.

Și iată mai multe dovezi: zburăm și suntem lângă cei ce iubesc...

Pe mulți feciorași mofturoși și frumoși, la hotarele vârstei.

⁴⁰ Prodicos, sofist renumit de la sfârșitul sec. Al V-lea. A scris o carte despre natura

795 Puterea ce-avem, îi face să se lase înfrânți de cei ce-i iubesc.
Primind pentru dragostea lor. un porfirion, un cocoș, o găscă,
sau chiar o prepeliță...

Căci tot ce-i mai vrednic pe lume, muritorii prin noi dobândesc!
Le vestim schimbările vremii, primăvara, toamna și iarna;
Le spunem s-arunce sămânța, atunci când zboară spre
Libia.

800 Cocorul, cel ce vestește cârmaciul când poate să doarmă, și
cârma

În voie s-o lase; Și spunem din timp lui Oreste⁴¹
Să-și țeasa mantaua, să nu-i fie frig, și să-i dezbrace pe alții...
Eretele vine, vestind primăvara și timpul cel bua.
Când tundem molatica lină a oilor; apoi, rândunica
805 Ne-ndeamnă să vindem mantaua, și-n schimb să luăm
Din piață-un veșmânt mai ușor. Suntem, pentru voi.
Dodona. Amon, și Delphi și Phoibos Apollo⁴²!
Când faceți vreo treabă, voi cereți întâi un sfat de la păsări...
În negoț, în dobânda de hrană, sau când un bărbat se însoară.
810 În tot ce-i legat de preziceri, vedeți la mijloc o pasăre!
Un zvon. unstrănut, îl puneți în legătură cu păsările...
Un sunet, un sclav întâlnit. un măgar, la voi toate sunt păsări!
Nu-i oare lucru vădit, că vă suntem ca Apollo prorocul?
Deci, zei ne socotiți, și vă vom fi.
815 Deopotrivă, și profeți, și muze.
Vestind căldura dulce și-adierea.
Vara și iarna. Noi nu vom fugi.
Cu semeție, să trăim în nouri.
Ca Zeus, ci vom fi de pază veșnic!
820 Noi, vouă vă vom da, și fiilor.

⁴¹ Orestes, un hot de temut, care jefuia noaptea

⁴² Oracole celebre, în lumea antică grecească

Și la nepoți, putere și viață.
Avere, răs și tinerețe, pace.
Și dansuri lungi și nesfârșite chefuri.
Și laptele de... pasăre l-om da!
825 | Și-atunci, voi, oameni, nici nu veți mai ști
Ce să mai faceți cu-avuțiile.
Așa de multe avuții având...

CORUL

Sosesc la voi, cu, muza crangului.
Tio, tio. tid. tio. tio, tinx.
830 Cu dulce ciripit și pană-aleasă.
În luncă mă așez, și-n vârful de munți.
Tio, tio. tio, tio, tio, tinx.
Și mă așed pe-un frasin mai stufos.
Și fi inspir cu galbenul meu plisc.
835 Lui Pan⁴³, atâtea cântece de slavă; -
Eu îi inspir și Cibelei⁴⁴. munteanca.
Plăcute ritmuri ale danturilor.
To, to, to, to, to, to, to, to, tinx.
În munți, unde și-a strâns, ca o albină.
840 Phrynicos⁴⁵, preafrumoase cântece.
Mereu cu ele dăruindu-ne!
Tio, tio, tio, tinx...

CONDUCĂTORUL CORULUI

O, privitori! Dacă voiți vreunul
Alt trai să duceți, vă poftim la noi!
845 Tot ce-i la voi oprit și rușinos.
La noi e socotit drept și frumos!
De-i rușinos să-ți bați părintele.

⁴³ Pan, zeul turmelor, cantaret din nai

⁴⁴ Cibela, divinitate de origine orientala, zeita naturii salbatice si a muntilor

⁴⁵ Phrynikhos, poet tragic anterior lui Eschil, celebru prin frumusetea corurilor lui

La noi e bine să-i tot spui, lovindu-l: ...
De vrei să lupți, sus pintenul, o, tată...
850Sclavul fugar; pecetluit cu fierul.
La noi, se cheamă „francolinul mândru” ...
Un frigian de teapa lui Spintar.
E „Pițigoi” din spița Filemon...
Dacă vreun sclav din Carla, precum e
855Exekestid, își caută strămoși.
La noi afla-va... Iar dacă feciorul
Lui Pisias vrea să deschidă poarta.
Vrăjmașului, la noi e potârniche.
Poate să fugă, fără de sfială...

CORUL

860Și tot așa și lebedele vin.
Tio, tio, tio, tio, tio, tinx.
În glas unite și vișinul din aripi;
Cu dragoste îl cheamă pe Apollo.
Tio, tio, tio, tinx.
865La râul Hebrus să se-nfățișeze.
Tio, tio, tio, tinx, și-n slavă li se-nalță cântecul...
Jivinite-l aud. tărcate neamuri.
Doraoale ceruri se răsfrâng în valuri.

870Pină-n Olimp s-aude-a lor chitare, încremeniți stau zeii, de
mirare...

Muze și Grații cântă-n linul timp:
Cântăru lor, răspund de pe Olimp! Tio, tio, tio, tinx...

CONDUCĂTORUL CORULUI

875Ce-i mai plăcut decât să i aripi!
De le-ar avea vreun privitor sătul
De corurile tragediilor.
Când i-ar fi foame, ar zbura acasă.
Și-ar reveni, cu pânțelele plin!
880Vreun patricid. grăbit să meargă-afara.

N-ar asuda-n manta! Ci ar zbura.
 S-ar uşura-n văzduh, şi-ar reveni...
 Ibovnicul femeii cutareia.
 Zărindu-i omul, lang-un buleut⁴⁶.
 885 Cum ar zbura la dânsa! Ar... iubi-o.
 Şi s-ar întoarce înapoi, zburând!
 Deci, nu e minunat să ai aripi?
 Dieitrepes şi-a pus la damigene.
 Doar aripi de nuiiele, şi-a ajuns
 890 Philarh, apoi hipparh⁴⁷...
 Se-nvârte bine, E grangure⁴⁸ bălan...
 (*pisthetairos şi euetrides se reîntorc pe scena; au acum aripi.*)
 PISTHETAIROS
 (*umflându-se în pene*)
 Aşa... aşa...
 EUELPIDES
 Pe Zeus! De când sunt n-am pomenit
 Un lucru mai poznaş şi mai de râs!
 PISTHETAIROS
 Dar de ce râzi?
 EUELPIDES
 De iuţile-ţi aripi!...
 895 Căci ştii cu cine semeni tu aşa?
 PISTHETAIROS
 Tu, cu o găscă zugrăvită-aiurea...
 EUELPIDES
 Tu, mierlă jumulită... strachină?
 PISTHETAIROS

⁴⁶ Buleutul era membrul unei bule sfatul cetatii

⁴⁷ Phylarhul comanda un detasament de cavalerie, iar hipparhul un corp de cavalerie mai mare

⁴⁸ In original hippalectryon cal-cocos, pasare fantastica

Suntem, cum spune pilda lui Eschil:
 „Nu-s dâșii vinovați, ci penele⁴⁹!...”
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 900 Și-acum, ce facem?
 PISTHETAIROS
 Căutăm cetății.
 Un nume falnic și vestit, apoi.
 Ne-om pregăti de jertfă...
 EUELPIDES
 Da, e bine...
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Ce nume o să-i dăm, cetății noastre?
 PISTHETAIROS
 Vreun nume falnic, din Lacedemon...
 905 Să-i zicem Sparta...
 EUELPIDES
 Cum? Pe Heracles! Să-i zic cetate spartă?
 Eu n-aș vrea.
 Nici chiar pe pat o rogojină spartă⁵⁰!...
 PISTHETAIROS
 Atunci, ce nume vreți?
 EUELPIDES
 Să căutăm
 Aici, la noi, în nouri, în văzduh.
 910 Un nume. dar să fie mai pompos!
 PISTHETAIROS
 Nu vrei „Cetatea-Cucului-din-nouri”?
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 He-hei! Ce nume mare și frumos!

⁴⁹ Vers imprumutat din myrmidonii lui Eschil

⁵⁰ Joc de cuvinte greu de tradus:sparte,nume comun,inseamna papura,iar numele propriu Sparta se refera la capitala lacede-monienilor

Dar nu așa îi zice bogăției
 Lui Theogen. și a lui Eshines⁵¹?...
 PISTHETAIROS
 915 Ba chiar mai mult! Căci, tot acolo e
 Câmpia Flegrei, unde au pierit
 Giganții cei străpunși cu lăncile
 De îngâmfății zei...
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Ce mândra fi-va
 Cetatea noastră! Oare care zeu
 Va sta de strajă, și-i vom fi datori.
 920 Manta să-i Țesem?
 EUELPIDES
 De ce să n-o lăsăm Atenei Polias⁵²?
 PISTHETAIROS
 Va fi cetate bine rânduită?
 Atena-i înarmată până-n dinți.
 Iar Cleisthea are-n mâini suveica!
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 925 Străjer pe Meterezul Berzelor.
 Cine va sta?
 PISTHETAIROS
 O pasăre!
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Ca noi?
 PISTHETAIROS
 O, nu! Va fi o pasare persană!
 Cocoșu-i ne-ntrecut la viteză.
 Căci doar e pui, purces cândva din Ares

⁵¹ Theogenes și Aeschines doi laudaroși

⁵² Atena Polias „zeița protectoare a Atenei”. I se ofera ca ofrandă un peplos un soi de manta

EUELPIDES

930 O, unde ești. slăvit stăpâne pui!

PISTHETAIROS

E cel mai potrivit să stea pe ziduri!

Iar tu, acum, te suie în vazduh.

Pe schele, la zidari, le du pietriș.

Amesteca-le varul... zvârle-ți straiul!

935 Du sus găleata și coboară iar.

Așază paznici, ține foc mocnit.

Aleargă-n jur, cu clopotul și... dormi!

Trimite-un sol la zei. În înălțimi.

Și altul jos, la oameni, ți apoi

940 întoarce-te!

EUELPIDES

Iar tu rămâi aici! (*iese.*)

PISTHETAIROS

Hai. du-te. frățiuare, unde-ți spun!

Nimic nu se va face fără tine!

Spre a-i cinsti pe noii zei. mă duc

Să chem aici un preot, să ne fie

945 În frunte la alai! Băiete! Sclav!

Vreau cosul pentru jertfel Ada-mi apă...

CORUL

Vă fericiți, suntem în gând cu voi

Și vă-ndemnam, acum, să înălțați

Cantări prelungi și sfinte zeilor.

950 Să fie toți îndurători, apoi.

Ar trebui să le jertfiți un miel!

Să se înalțe pitianul strigăt⁵³.

Să țină heris hangul strigătului. Cu fluierul...

⁵³ Pentru Apollo Pitianul, de la Delphi

PISTHETAIROS

(*către flautistul se seamănă cu un corb*)

Nu mai sufla! Ce văd?

955 Vai. multe ciudățenii am văzut

Dar cioară cu căpăstru, încă nu.

N-am pomenit! Să-nceapă preotul.

Cinstind pe noii zeii Jertfească-le!...

PREOTUL

Voi face cum îmi spui! Dar unde e

960 Cel care duce coșul de-obieci?

(*Solemn.*)

„Dați închinare Vetrei păsărești.

Eretelui care păzește Vatra

Și păsărilor lor. zeițelor.

Și tuturor celor de pe Olimp!”

PISTHETAIROS

965 Mărire ție, un clin Sunion.

Stăpân al berzelor...

PREOTUL

„Rugați-vă. Și lebedei din Delos! Pythiencei.

Cât și Latonei⁵⁴. maica prepeliței.

Și sticlețoaiei Artemida...”

PISTHETAIROS

970 Așa îi zice? Nu Colainis?

PREOTUL

„Rugați-vă către Sabazios⁵⁵, și către

Mama Struțului, măreața.

De zei cât și de oameni născătoarea...”

PISTHETAIROS

⁵⁴ Latona își avea salasil în Insula Delos (n.t.).

⁵⁵ Sabazios. divinitate frigiană. corespunzătoare lui Bacchus

De struți, tu, născătoareo, o, Cibela.

975 **D**in tine a purces și Cleocrit⁵⁶...

PREOTUL

„Viață, spor și sănătate, deie.

Cetății noastre, și celor din Chios...

PISTHETAIROS

Îmi plac chioții⁵⁷

Sunt și pe la noi!

PREOTUL

„Să dea sănătate, eroilor păsări și fiilor lor!

980 **G**ăinușei, păunului, gotcei. becaței, batlanului.

lișitei.

Babiței, presurei și codobaturii;

Să-i dea, huhurezului, și ghionoaiei, apoi

Pitulicii și pițigoiului...”

PISTHETAIROS

La corbii Ajunge cu chemările!

985 **C**ăci. ce ai mai jertfi, dac-ai chema.

Și vulturii de mare, sau din munți?

Nu vezi? Un singur un îți fură tot!

Hai. cară-te de-aici cu panglicile.

Căci voi jertfi eu singur Zeilor!...

(*Preotul iese.*)

CORUL

990 Mă simt dator, să-ți cânt încă o dată

Un imn cucernic și slăvit!

Aici, în preajma vasului sfințit.

Îi chem pe veșnic fericiții zei.

Să vie măcar unul dintre ei.

⁵⁶ Barbat voinic si gras.

⁵⁷ Locuitorii Insulei Chios ramasesera aliați credinciosi atenienilor care-i pomeneau in rugăciunile publice si in decrete

995 Dacă aveți bucate de prisos.

Căci jertfa ce-o aveți spre închinare.

E numai carne, numai păr și os...

PISTHETAIROS

Jertfiți, cinstiți, pe-naripații zei...

UN POET

(*intra cântând*)

O, tu, Cetate-a Cucului-din-nouri.

1000 Slăvește-o-n imnuri, muză preamărită...

PISTHETAIROS

Har ce-i cu lighioana asta? Cine-i?

POETUL

Sunt cântărețul stihurilor dulci.

Ca mierea... Iscusitul slujitor

Al Muzelor..." precum spunea Homer...

PISTHETAIROS

1005 Din ce pricini porți plete-așa de lungi?

Ești poate sclav, sau poate slujitor...

POETUL

Nu-s sclav! Dar noi, poeții, toți, suntem.

„Grăbiții slujitori ai muzelor”. Cum spune și Homer...

PISTHETAIROS

Deci, nu degeaba

1010 Veșmântui ți-i așa de găurit...

Poetule, să-mi spui, la ce-ai venit?

POETUL

Am făurit Cetății ditirambi

Nespus de mulți și coruri cu fecioare.

La fel ca Simonid, poezioare...

PISTHETAIROS

1015 Când le-ai lucrat, că vii să le ascult?

POETUL

Slăvesc cetatea voastră, hăt. de mult...

PISTHETAIROS

Dar nu jertfesc eu pentru ea abia

La zece zile de la naștere?

Abia-i alegem numele, acum...

POETUL

1020 Dar mai grăbit e glasul muzelor.

Ca telegarii falnici la întreceri!

Iar tu, părinte, fondator al Etnei.

(Întinzând mina.)

O, nume sfânt, tu, Hieron⁵⁸, dă-mi ceva.

Din daruri, cât te lasă inima!

1025 îndură-te... hai, fă un semn că da...

PISTHETAIROS

Acest smintit începe-a ne-ncurca!

Spre a scăpa de el, să-i dăm ceva!

(Către sclavul preotului.)

Hei. mă! Tu ai tunică și manta!

(Arătând spre manta.)

Dezbrac-o și i-o dă maestrului!

(Către poet.)

1030 Poftim mantaua! Văd c-ai înghețat...

POETUL

Cu dragoste, a mea iubita muză.

Primește lucrul care i l-ai dat!

Tu ține minte stihul următor. Luat din Pindar...

PISTHETAIROS

Tot nu ne slăbești.

POETUL

1035 „La sciții nomazi, departe de oștiri.

⁵⁸ Pentru a-l slavi pe Pisthetairos ,fondatorul Cetații-Cucului-din-nouri,poetul întrebuințeaza cuvintele lui Pindar, Care a cantat pe Hieron. Intemeietorul cetății Etna -

Să umble cel lipsit de-un strai, țesut
Cu mina și suveica!" Dar mantaua
Ce n-are lângă dânsa și-o tunică.

„E fără haz și glorie!" Pricepi?

PISTHETAIROS

1040 | Pricep că vrei să-ți deie și tunica!

(*Către sclav.*)

Dezbracă-te! Poetul se cuvine

Ajutorat...

(*Către poet.*)

Hai, ia-ți tunica, du-te...

POETUL

Mă duc! Voi preamări cetatea voastră

Așa: „Tu, muză, cu-al tău tron de aur.

1045 | Cetății care dârdâie de frig.

Dă-i slavă!... Umblu tot prin câmpuri ninse

Bătut de vânt, pe drumuri necuprinse.

(*iese*)

pisthetairos

O! Ai scăpat de frig, primind în dar

Tunica... Dar n-aș fi crezut că vom

1050 Avea necaz că va descoperi

Cetatea noastră – așa de repede!

(*Către sclav.*)

Ia vasul sfânt, cu apa, fă ocolul!... Luați aminte!

(*Procesiunea reîncepe.*)

UN TĂLMĂCITOR DE ORACOLE

(*intra cu o carte în mână*)

Țapul nu-l jertfi...

PISTHETAIROS

Ce?

TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE

Tălmăcesc oracole...

PISTHETAIROS

Plesnire-ai!

TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE

1055 De lucrul sfânt nu râde. O sărmane...

Cunosc o profeție de-a lui Bacis.

Privind Cetatea-Cucului-din-nouri...

PISTHETAIROS

De ce n-ai spus-o asta înainte

De-a-ntemeia cetatea?

TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE

M-au oprit

1060 Cele preasfinte...

PISTHETAIROS

Hai... n-am încotro.

tălmăcitorul de oracole

(citește)

„Când locui-vor ciorile cu lupii.

Pe la Corint și pe la Sicion...

PISTHETAIROS

Dar ce am eu cu cei de la Corint?

tălmăcitorul de oracole

Prin asta, Bacis a-nțelea văzduhul...

(Citește.)

1065 Pandorei să-i jertfească un berbec

Cu lână albă! Iar tălmăcitorul

Să capete manta neprihănită

Și-ncaltă minte...

PISTHETAIROS

Scrie „nealtăminte?”

TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE

(arătându-i cele scrise)

Dar poți citi! Să-i dea și vin, o cupă.

(Continua cititul.)

1070 |Și mâna lui de cărnuri să i-o umplă...

PISTHETAIROS

Să-i dea și carne? Scrie?

TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE

Poți citi!

„Dacă vei face-așa, odraslă sfântă.

Un vultur fi-vei; altfel n-o să fii.

Nici porumbel, și nici ciocănitoare.

1075 |Nici ghionoaie...”

PISTHETAIROS

Scrie-așa, acolo?

TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE

Dar poți citi!

PISTHETAIROS

Dar profeția asta

Nu seamănă cu alta. inspirata

Chiar de Apollo: „De-o veni la tine.

Vreun nepoftit, să-ți strice rugăciunea.

1080 Ceradu-ți carne... arde-mi-l cu bățul...”

TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE

Cred că glumești...

PISTHETAIROS

Ia cartea! Poți citi! ... Și și nu-l cruți!

De-ar fi chiar vultur falnic.

De-ar fi Lampon⁵⁹ sau chiar Diophthes!” ...

TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE

Dar scrie-așa. În carte?

PISTHETAIROS

Poți citi!

1085 N-o ștergi? Te dau la corbi!

⁵⁹ Un ghicitor atenian, renumit prin lacomie

(se preface că-l bate)

TALM ACITORUL DE ORACOLE

Vai mie, vai!

PISTHETAIROS

Hai. șterge-o! Prorocește-le la alții...

(Tâlmacitorul fuge. Intra Meton. vestit astronom și măsurător.
Poarta instrumentele de cuviința.)

METON

Eu am venit la voi...

PISTHETAIROS

Alt blestemat! Ce treabă ai? Ce planuri te-au adus?

Ce vrei. cu acești coturni de tragedie?

METON

1090 Să cântaresc văzduhul, să-l măsoar.

Și să-l împart în loturi...

PISTHETAIROS

Oi Pe zei!

Dar cine ești?

METON

Sunt Meton, cine altul? Vestit și lui Elada și-n Colonos⁶⁰...

PISTHETAIROS

Ce scule ai?

METON

De măsurat văzduhul...

1095 Căci aerul, pe tot cuprinsul lui.

Ca un cuptor e; dacă pui deasupra

Acest echer și-acest compas... Pricepi?

PISTHETAIROS

De loc...

METON

⁶⁰ O mica localitate langa Atena

Masor cu linealul drept.
Și cercul meu ajunge un pătrat:
1100 În mijloc am o piață; înspre centru.
Duc ulițele, ca o stea rotundă.
Cu raze drepte, care luneca
Din mijloc, înspre margini, se resfiră.
În linii drepte...
PISTHETAIROS
O, dar ești un Thales⁶¹

1105 Dar, Meton...
METON
Ce-i?
PISTHETAIROS
Tu știi cât te iubesc! Ascultă-mă!
Ia-ți iute tălpășița!...
METON
Ți-i teamă?
PISTHETAIROS
Ca-n Lacedemonia.
La noi, străinii-s izgoniți, căci unii.
Se răzvrătesc, și... plouă cu ciomege...
METON
1110 E vr-o rășcoală?
PISTHETAIROS
Nu...
METON
Dar... ce e?
PISTHETAIROS
Noi

⁶¹ Thales a fost unul din cei 7 intelepti si a trait pe la anul 600 i.e.n.

Îi stingem în băți pe toți flecarii...

METON

O șterg, atunci, ușor...

PISTHETAIROS

Pe Zeus! Nu știu De scapi așa!

Ciomegele-s aici...

(îi bate.)

METON

Vai mie, o!

PISTHETAIROS

Dar oare nu ți-am spus

1115 Să mergi în altă parte, să masori?...

(Meton fuge. Intra un supraveghetor al catatenilor străini.)

SUPRAVEGHETORUL

Străini aveți?

PISTHETAIROS

O, ce Sardanapal⁶²!

SUPRAVEGHETORUL

Eu sunt ales prin sorți, să cercetez.

Cetatea-Cucului-din-nouri...

PISTHETAIROS

Tu?

Cin-te-a trimis?

SUPRAVEGHETORUL

O carte blestemată.

1120 A lui Telcas⁶³...

PISTHETAIROS

Vrei să-ți iai simbria.

S-o ștergi, de bunăvoie?

⁶² Ultimul rege al Asiriei renumit prin bogăție și culturi

⁶³ Un ateniian nestatornic și usuratic

SUPRAVEGHETORUL

Da, pe zei! Aveam de rânduit în
Adunare Afacerile lui Farnace⁶⁴!

PISTHETAIROS

Na-ți.

Simbria cuvenită! Haide, șterge-o...

(îi bate.)

SUPRAVEGHETORUL

1125 Ce-nseamnă asta?

PISTHETAIROS

Treburi cu Farnace...

SUPRAVEGHETORUL

Lovești un supraveghetor! Am martori!...

PISTHETAIROS

Cum? N-ai plecat? Nu-ți iei și urnele?

Grozavi sunteți? Ne-ați și trimis inspectori.

Deși nici n-am sfârșit cu jertfele...

*(Supraveghetorul fuge, se ascunde în apropiere, intra un
neguțator de decrete.)*

NEGUSTORUL DB DECRETE

(citește un decret)

1130 „Iar dacă unul din Cetatea asta

Nedreptățește vreun atenian...”

PISTHETAIROS

Dar ce blestemăție? Un decret?

NEGUSTORUL DE DECRETE

Sunt negustor, și vând decrete; vin

La voi. cu legi mai proaspete...

PISTHETAIROS

Ce legi?

⁶⁴ Satrap persan, trimis al regelui Persiei la Atena

NEGUSTORUL DR DECRETB

1135 Ceidin Cetatea asta, vor avea

Aceleași legi, măsuri și greutateți. Ca olofixienii⁶⁵...

PISTHETAIROS

O să vezi îndată, numai valeu-fixieni⁶⁶

(*il amenința.*)

NEGUSTORUL DE DECRETB

Dar ce te-a apucat?

PISTHETAIROS

Ia-ți legile!

1140 Ți-arăt eu ție legi usturătoare...

(*il bate. Negustorul fuge.*)

SUPRAVEGHETORUL (*vine iar*)

Sunt hotărât să-l dau în judecată.

Pe la munihion⁶⁷

pentru lovire...

PISTHETAIROS

Adevărat? Mai stai? Nu te-ai cărat?

NEGUSTORUL DE DECRETE

(*se întoarce citind*)

„De-alungă cineva pe dregători.

1145 Și nu-i primește bine, după lege...”

PISTHETAIROS

O, vai de capul meu! mai ești pe-aici?

(*îl alunga.*)

SUPRAVEGHETORUL

Plăti-vei, gloabă, zece mii de drahme!

Te voi distruge!

⁶⁵ O mica cetate din Tracia. Numele ei aminteste de cuvântul olophyromai (ma vaicaresc)

⁶⁶ Joc de cuvinte greu de tradus

⁶⁷ Munihion era la Atenieni luna aprilie

PISTHETAIROS

Îți sfărm urnele...

SUPRAVEGHETORUL

A... uiți! Ai pângărit un stâlp de legi!...

PISTHETAIROS

1150 O, vai de capul meu! mai stai? Umflați-l...

(Supraveghetorul fuge.)

Iar noi s-o ștergem cât mai repede.

S-aducem jertfă, zeilor, un țap!...

(ies, luând cu ei țapul, și cele de trebuința sacrificiului.)

CORUL PASĂRILOR

Suntem stăpâne. toate le vedem;

Toți muritorii ne vor da, de-acuma.

1155 Prinosul lor, în rugi făgăduit!

Căci noi privim de sus pământu-ntreg.

Și ocrotim al roadelor belșug:

Stărpim tot neamul de omizi și viermi.

Din arbori sau din glie, toți ce rod

1160 Cu dinți nesățioși mlădițele

Și fructul din mlădițe odrăslit...

Păzim și înfloritele grădini.

De **l**molime ce s-abat, și de prăpăduri.

Ganganiile lacome, sfârșesc

1165 in crunt macel, răpite chiar din zboruri.

CONDUCĂTORUL **C**CORULUI

Vrem să se știe! Cine-i va ucide

Pe Diagor**68** din Melos va primi

Răsplată un talant! Tot un talant

O să primească, cine va ucide

⁶⁸ Diagora. din Melosa fost un poet liric invinut de Impietate si condamnat la moarte puțin înainte de reprezentarea pasarilor lui Aristofan, din anul 414 i.e.n.

1170 Vreun tiran ce-i mort de mult.
 Iar cine Pe Philocrâtes îl răpune, are
 Tot un talant răsplată! Are patru.
 De ni-l aduce viu... Căci Filocrates
 Pe cintezoii îi vinde câte șapte
 1175 La un obol! Și umflă sturzii... El
 Robește porumbițe-n colivii.
 Legate-n plase! Mierlelor le vâă în nasuri pene...
 Afle lumea toată: Să deie libertate păsărilor.
 1180 De prin ogrăzi! De nu, vor fi răpiți.
 Vor fi legați burduf și or să stea
 Aicea, în cetate, ca momeală!
 CORUL PASĂRILOR
 Ferice neamul zburătoarelor!
 El, iarna, niciodată nu îmbracă
 1185 Obșteștile și lungile mantale.
 Și nici când bat zădufurile verii.
 Pe noi căldura nu ne potopește!
 Când sfântul greier, stins de arșiță.
 Țipă-ascuțit în soarele amiezii.
 1190 Noi viețuim în înflorite plaiuri.
 Și în umbroasă boltă de frunzare...
 Iernăm, sărim, prin neștiute peșteri.
 Cu nimfele ce viețuiesc prin munți.
 Și ne hrănim, când vine primăvara.
 1195 Cu mirtul din grădinile Harite!
 CONDUCĂTORUL CORULUI
 Doar un cuvânt vă spunem, o, arbitri.
 Ce premiu-l împărțiți! De ni-l veți da.
 V-om răsplăti și noi și chiar mai bine

Decât pe Alexandros⁶⁹! Vă vom da.
1200 Cea ce râvnesc mai mult judecătorii:
S-aveți în pungi belșug de bufnițe
Din Laurion⁷⁰... Să clocească-n pungi.
Bănuți să scoată, precum cloștile
Scot puișorii... S-aveți case mândre.
1205 Cât templele de mari, cu-acoperișuri
Ce seamănă cu vulturii în zbor...
De-aveți și slujbe, vă vom puue-u mâini
Șoimi sprintenei... Veți fi-nzestrați cu gușe.
De câte ori veți merge la ospățuri...
1210 De nu ni-l dați, umblați cu talger^e-Pe-cap, precum statuile!

Căci noi.

De sus, zvârli-vom ploi de găinațuri.
Când o să treceți ia veșminte albe...
PISTHETAIROS
(se întoarce la jertfa)
Dragi păsări, jertfa noastră a fost primită.
1215 Dar nu mai vâne solul de la ziduri.
Să știm și noi ce s-a-ntâmplat acolo...
(Se uită.)
Dar iată-l... Vine-n zboru-i, ca Alfeu.⁷¹
PRIMUL SOL
(abia ținându-și răsuflarea)
U-u-unde-i? U-u-unde-i, Pisthetairos.
Stăpânul nostru?...
PISTHETAIROS

⁶⁹ Alexandros sau Paris a dat premiul frumusetii zeitei Afrodita si s-a bucurat de favoarea ei

⁷⁰ In minele din Laurion se scotea argintul din care se bateau monede ateniene.Ele aveau gravate o bufnita

⁷¹ Alfeu. alergător vestit la jocurile olimpice

Iată, sunt aici...

PRIMUL SOL

1220 E gata meterezul!

PISTHETAIROS

Te ascult...

PRIMUL SOL

E zidul cel mai mandru dintre ziduri!

E-aşa de lat, că, sus, pe coama lui.

Alături pot merge, pe căruțe.

Cu cai voinici, troieni – și Teogene.

1225 Și Proxenid⁷² lăudărosul...

PISTHETAIROS

O!

PRIMUL SOL

L-am măsurat! E mai înalt de-o sută

De ori, decât un om...

PISTHETAIROS

Te zei! Înalt e... Cine-a durat un zid așa grozav?

PRIMUL SOL

O! cine, decât noi? Cu toate că

1230 N-avem nici salahori egiptieni.

Și nici dulgheri, și nici pietrari, lucrat-am

Ca să te miri... Din Libia sosit-au.

Cocori, în grabă, cam treizeci de mii, în gât cu pietre pentru
temelii...⁷³

1235 La fățuială au lucrat cristeii.

Cu pliscurile... Cărămizi făcut-au

Vreo zece mii de berze, sus pe ziduri.

Cărat-au apă, mii de pescăruși.

⁷² Atenieni care luau parte la alergări

⁷³ Grecii credeau ca cocorii înghit pietre, pentru a avea lest In timpul zborului

Și alte zburătoare de pe rauri...

PISTHETAIROS

1240 Dar tencuiala?

PRIMUL SOL

Le-o duceau, bătlatiâi.

În căzi...

PISTHETAIROS

Și cum o încărcau?

PRIMUL SOL

Iubite.

Am născocit un mijloc minunat:

O aruncau, gansacii, în găleți.

Din labe lopătând ca din lopeți!

PISTHETAIROS

1245 La câte lucruri labele slujesc!

PRIMUL SOL

Îți jur pe zei că rațele cu șorțuri

Duceau, zorite, cărămizi; lăstuni.

La spate cu mistrii, ca ucenicii.

Urcau în zbor cu tencuiala-n pliscuri...

PISTHETAIROS

1250 mai tocmești la lucru salahorif să mai vedem!

Dar lemnariile Ce pasari le-au lucrat?

PRIMUL SOL

Dulgheri dibaci sunt pelicanii!

Potriveau cu pliscul

Aripile la porți, și larma lor

1255 Uimindu-ne, ne amintea de larma

Construcțiilor marilor corăbii...

Acum, tot locul e-ntărit cu porți

Și cu zăvoare, și-l păzesc în jur

Oșteni! răsună clopotul! Și stau

1260 Străjeri în toate părțile; iar sus.

În turnuri, ard lumini! Mă duc în grabă
Ca să mă spăl; tu, fă ce-a mai rămas...

(Iese repede.)

CONDUCĂTORUL CORULUI

Ascultă-mă! Ce faci? Te miri, acum.

Că zidul l-am durat așa curând?

PISTHETAIROS

1265 Pe zei! Mă minunez, și am de ce.

Căci toate-acestea mi se par un basm!

Dar iată, văd venind spre noi un paznic.

Și-mi pare încruntat ca de război!...

AL DOILEA SOL

He-he...

PISTHETAIROS

1270 Ce s-a-ntâmpat?

AL DOILEA SOL

Ceva grozav, Respingător!

Un zeu, zburând, venit-a.

Și a intrat prin poarta în cetate.

Și n-a fost prins de gaițele de pară...

PISTHETAIROS

Ce mare cutezanță! Ce-ndrăzneală!

1275 Dar care zeu?

AL DOILEA SOL

Nu știm. Avea aripi...

PISTHETAIROS

Dar trebuiau trimiși curând străjerii.

Să-l prindă!

AL DOILEA SOL.

Am trimis treizeci de mii

De un, arcași călări; acum, norodul

Cu gheare-ntoarse mișcă: vinderei.

1280 Ereți și vulturi, bufnițe și șoimi...

Văzduhu-ntreg răsuuă de aripi
Și falfait, de-atâta căutare.
Dar zeul nu-i departe, stă ascuns.
Pe-aici...

PISTHETAIROS

Luați, în grabă, praștii, arcuri.
1285 | Veniți cu toții, voi ce ne slujiți:
Ochiți, loviți! O praștie și mie!

CORUL PASĂRILOR

Se iscă război de nespus
Între păsări și zei!
Păziti-ne bine văzduhul.

1290 | Născut din Ereb!

Să nu ne mai scape, de-acum.
Niciunul din zei. În zbor, pe la noi!

CONDUCĂTORUL CORULUI

Hai, căutați, priviți și iscodiți.
1295 | C-aud un zbor ce parcă seamănă
Cu zborul unui zeu! E pe aici!

(Iris rasare în aer, tub chipul unei fete tinere. având deasupra capului un curcubeu. Pare că vrea să treacă" în zbor, dar suportul pe care stă se lasă în jos și... e prinsă.)

PISTHETAIROS

Ascultă! U-u-unde zbori? Oprește-te!
Stai liniștită, nu mișca! De unde?
Și cine ești? De unde vii, în zbor?

IRIS

1300 | Din partea zeilor olimpieni...

PISTHETAIROS

Și, cum te cheamă? Navă, sau scufiță?

IRIS

Sunt Iris, cea cu zborul repede...

PISTHETAIROS

Ești nava „Páralos” sau „Salamina”⁷⁴
 „?
 IRIS
 Ce vrei să spui?
 PISTHETAIROS
 Să vie-un șoim în zbor.
 1305 Și s-o înhațel
 IRIS
 Cum? Să mă atingă
 Ce silnicie?...
 PISTHETAIROS
 Cum vei geme-ndată!...
 IRIS
 De necrezut!
 PISTHETAIROS
 Pe unde ai răzbit în meterez, nenorocito?
 IRIS
 Nici
 Nu știi prin care poartă am intrat!
 PISTHETAIROS
 1310 âși bate joc de noi! Te-ai anunțat
 La comandantul gaițelor? Ștampila.
 Ți-au pus-o cocostârcii?
 IRIS
 Ce-am făcut?
 PISTHETAIROS
 Ți-au pus ștampila?
 IRIS
 Poate ești smintit...
 PISTHETAIROS

⁷⁴ Doua corabii ateniene iuti

Cum, n-ai văzut vr-o căpetenie.

1315 Să-ți spună rânduiala?...

IRIS

Jur că nu...

PISTHETAIROS

Atunci, cutezi să zbori așa, aiurea.

Prin țara și cetatea altora?

IRIS

Dar unde zboară zeii? Nu-n văzduh?

PISTHETAIROS

Pe zeus! nu știu, dar pe-aicea nu!

1320 De vină ești... Pricepe că poți fi

Zeița Iris, bună, dreaptă. Însă

Te osândim, fiindcă ai greșit...

IRIS

Nemuritoare sunt!

PISTHETAIROS

Dar poți muri...

Căci noi prea mult am suferi, socot.

1325 Să fim stăpâni și să îngăduim

Ca zeii să ne calce-așa cum vor!

Sunteți mai slabi! Deci, supuneți-vă!

Dar spune-mi: încotro zburai, acum?

IRIS

La oameni zbor, de tatăl meu trimisă.

1330 S-aducă jertfă zeilor; să taie

Și oi și vite; fumurile, umplă.

Iar ulițele...

PISTHETAIROS

Care zei cer asta?

IRIS

Cum „care zei”? Noi, cei din ceruri! Care?!

PISTHETAIROS

Sunteți voi zei?

IRIS

Dar ce suntem, atunci?

PISTHETAIROS

1335 Acum, la oameni, zei sunt păsările.

Și le dau jertfe lor, și nu lui Zeus!

Smintit! O, nu le răscoli, cumplita

Mânie! Au să-ți spulbere sâniânța.

Cu trăsnetele, Zeus și cu Dike!...

1340 Vei aide, tu, și casă, și avutul.

În fulgerele lor licymniene⁷⁵!

PISTHETAIROS

Ascultă! Las-o cu prostiile. Și ține-ți firea!

Nu sunt lidian. Nici sclav din Frigia, ca să mă sperii!

1345 Și dacă Zeus mă apasă mult.

Palatu-i ard și casa lui Amfion.

Cu mii de vulturi purtători de foc!

Îi voi trimite-n cer porfirioni⁷⁶

Înveșmântați în piei de leopard.

1350 Vreo șase sute și mai bine! Știi

C-a mai pățit-o cu porfirionii...

Și de mă superi mult, tu, vestitoareo.

Eu te crăcesc îndată, și-ți fac felul.

Și vei vedea că nu sunt prea bătrân

1355 Că pot să-mi mai ridic, chiar de trei ori.

După olaltă, capul de la... proră...!⁷⁷

IRIS

Să crăpi cu tot cu vorbele acestea!

⁷⁵ Parodia unor vcrauri din tragedia Ini Kuripidc, numita Licymniofi, unde « vorba de o corabie fulgerată (n.t.),

⁷⁶ Porphyron era un nume de pasare, dar si numele unul titan dușman al zeilor.

⁷⁷ Aluzie obscena

PISTHETAIROS

Nu-ți iei o dată tălpășița? Șterge-o!

IRIS

Îți va plăti, el, Zeus, lasă... lasă!...

PISTHETAIROS

1360 Vai, îndurare! Zboară repede.

Și să-l parlești pe altul, mai nătâng!...

(*Iris fuge.*)

CORUL, PĂSĂRILOR

Noi, zeilor le-am zăvorât intrarea.

Nu-i mai lăsăm să treacă prin cetate!

Iar muritorii gliei n-or să-nalțe.

1365 Spre ei, nimic din fumul jertfelor...

PISTHETAIROS

Ar fi o grozăvie, dac-am ști.

Că vestitorul dus la muritori

Nu s-ar mai reîntoarce niciodată...

UN CRAINIC

(*intra în fund, cu o cununa de aur*)

O, tu, preafericit Pisthetairos.

1370 Preaînțelept, slăvit, dibaci, frumos.

De trei ori fericitul! Da... Și... Cum să-ți mai spun?

PISTHETAIROS

Ce veste ne aduci?

CRAINICUL

Cununa ce-ți aduc, acum, fie-ți

Răsplata-nțelepciunii! Gloatele

1375 Te preamăresc și te încununează...

PISTHETAIROS

Primesc! Dar pentru ce mi se cuvine?

CRAINICUL

O, ctitor al cetății din văzduhuri.

De-ai ști cât ești de lăudat, la oameni.

Și cum au îndrăgit acest ținut!
 1380 Căci, înainte de-a zidi Cetatea.
 Toți viețuiau ca și laconienii.
 Flămânzi, murdari, netunși, purtau toiege, Socratizau...
 Dar cât sau mai schimbata...
 Ca păsările sunt acum! Le place
 1385 Să vă imite-n toate faptele!
 Astfel din paturi cum coboară-ntâi
 Spre pascătoarea... legilor⁷⁸
 În zbor
 Se napustesc; citesc anunțurile.
 Din ele... ciugulind" ... poruncile...
 1390 îndrăgostiți de păsări, mulți din ei
 Și-au pus acum nume păsărești:
 Pe-un cârciumar, de-i șchiop, ci îl numesc.
 În glumă, Potârniche; Rândunică
 Îi spune lui Menip; Opuntios.
 1395 Cel fără-un ochi, mai e numit și
 Corbul... Filode-i Ciocârlie;
 Teogen, E rață din Egipt;
 Licurg e Ibis și Liliac Chairefon... Syracos
 E Coțofană; Pitpalac, Midias.
 1400 Căci seamănă grozav cu pitpalacul
 Pălit în cap! De dragul păsărilor.
 Mereu ei canta rândunică, gisca.
 Hulubul, fluierarul... Pomenesc.
 Numai aripi și pene! Iată, deci.
 1405 Ce-i pe la oameni... Vor porni cu nave
 Mii și rășinii, să-ți ceară pene multe, încovoiate gheare și aripi!...

⁷⁸ Joc de cuvinte greu de tradus: cuvântul nomos din original înseamnă lege, iar nomos mpascatoare"

Fii gata... Ai cu ce le face față?...

PISTHETAIROS

Pe Zeus! Nu e vreme de pierdut...

(*Către sclav.*)

1410 | Grăbește! Uplete toate lăzile

Și coșurile, din belșug cu pene.

Iar Manes să le-aducă lângă prag!

Le voi ieși nainte, să-i întâmpin...

CORUL PASĂRILOR

„Bogată-n oameni”, îi vor spune toți.

1415 Cetății acesteia, în curând!

Norocul numai dacă i-ar surăde.

Că sunt destui îndrăgostiți de ea!

PISTHETAIROS

(*către Manes, care vine cu coșurile*)

Îți poruncesc să miști mai repede!

CORUL PASĂRILOR

O, câte frumuseți nu sunt în ea.

1420 | pe orișicine să-l ademenească?

Înțelepciune, Dor, Plăceri eterne.

Și preaplăcuta Liniște, domnește

Cu-a ei atotsenină-nfățișare...

PISTHETAIROS

(*către Manes. care aduce alt cos cu pene*)

Molăule! De ce nu te grăbești?

CORUL PASĂRILOR

1425 S-aducă iute coșul cu aripi, — Iar tu îndeamnă-mi-l să se grăbească.

Și arde-i înc-un ghiont... uite... așa!

(*Arata cum.*)

E încăpățânat, ca un catâr...

PISTHETAIROS

Îl știu pe Manes: leneș, ticăit...

(Să face că-l bale. sclavul fuge.)

CORUL PASĂRILOR

1430 Deci, tu, acum pune-n rânduială.

Cu chibzuiala” mare, penele.

De cantărețe, de prevestitoare.

De păsări ale mării – și să dai

Fiecăruia, ce i se cuvine...

PISTHETAIROS

(către Manes care intră cu alt cos de pene)

1435 Ma jur pe Vinderei, nu pot răbda!

Te văd prea ticăit, prea puturos!

(îl bate; sclavul fuge. Intra un tânăr ucigaș de tată.)

UCIGAȘUL DE TATA

(cantand)

„M-aș face vultur, să mă urc în nouri.

Să tot plutesc, peste albastrul val

Al mărilor în veci neroditoare⁷⁹.

PISTHETAIROS

1440 S-adevărește vestea, căci sosește

Chiar unul care cântă vulturii...

UCIGAȘUL DE TATA

Nimic nu-i mai plăcut decât să zbori!

Îmi plac orânduirile la păsări⁸⁰!

Râvnesc la nebunie, zbor, și vreau

1445 Să stau la voi, de dragul legilor!

PISTHETAIROS

Ce legi îți plac? C-avem mai multe...

UCIGAȘUL DE TATA

Toate...

⁷⁹ Versuri parodiate, după o tragedie a lui Sofocle, acum pierdută

⁸⁰ Acest vers a fost eliminat de unii editori, fiind socotit apocrif.

Căci ele socotesc drept faptă demnă

De cinste, să-ți sugrumi părintele.

Sau să-l sfâșii cu dinții...

PISTHETAIROS

Socotim

1450 Drept faptă vitejească, să fii pui.

Și să-l bați mar pe tat-tu...

UCIGAȘUL DE TATA

De aceea

Vreau să mă mut aici, căci am de gând

Pe tata să-l sugrum, spre al moșteni...

PISTHETAIROS

Dar e la noi o lege din străbuni.

1455 Săpată pe tăblițe, pe la berze:

„Când cocostârcul își hrănește puii

Și-i ocrotește până pot zbura.

Și puii sunt datori să-l întrețină...

UCIGAȘUL DE TATA

M-am procopsit! Căci, dacă vin aici.

1460 Mă văd silit să-l mai și țin pe tata...

PISTHETAIROS

Dar nu-i nimic, de vreme ce-ai venit.

Te-oi dărui cu pene de... orfan...⁸¹

Îți dau un sfat cuminte, tinere?

Un sfat ce-l știu de când eram copil:

1465 Sa nu-l mai bați pe taică-tu, de-acum.

Ci ia aripa asta...

(îi da un scut.)

Și-acest pinten...

⁸¹ orfan era nume de pasare, dar e folosit și în înțelesul ca îl socoteste orfan de tata, spre a-i răspunde dorinței

(*îi da în cealaltă mană o sabie.*)

Și crede că ai creastă de cocoș...

(*îi pune pe cap un coif.*)

Fă-te străjer, oștean, fă-te orice.

Dar pe părinte cruța-l! Ești viteaz?

1470 **I**la-ți zborul, înspre Tracia, la luptă...

UCIGAȘUL DE TATA

Așa-i! Pe zei **I** Eu cred că sfatu-i bun.

Și te ascult...

(*iese*)

PISTHETAIROS

Pe Zeus! Bine faci!

CINESIAS

(*poet ditkyrambic. intră recitand*)

Înspre Olimp mă-nalț! Aripile

Ușoare-mi sunt ca fulgul; zbor acum.

1475 **I**În cale falfaind. din cânt în cânt...

PISTHETAIROS

Ce namilă! N-ajung, un coș cu pene!...

CINESIAS

(*recitind*)

„Cu trup și suflet, eu sunt glasul nou...”

PISTHETAIROS

Bine-ai venit, cu trup ușor ca teiul!

Ce vrei, cu crăcănatele-ți picioare?

CINESIAS

(*recitand*)

1480 Aș vrea să fiu o pasăre, să cânt.

Să ciripesc, ca o privighetoare...

PISTHETAIROS

Mai lasă cîntul! spune-mi ce dorești

CINESIAS

Aș vrea să fiu împodobit cu-aripi!

Să zbor în înălțime, și să-mi iau.
 1485 Din nouri, început de melodii.
 Lovite de zăpezi, de prin văzduh!
 PISTHETAIROS
 În nouri cauți melodiile?
 CINESIAS
 De-acolo ne purcede meșteșugul:
 Căci tot ce strălucește-n ditirambi.
 1490 E vaporos, închis, posomorât
 Și chinuit cu zbuciumul de-aripi;
 Ascultă și-ai să vezi numaidecât...
 PISTHETAIROS
 Nu! nu!
 CINESIAS
 Te rog, pe Heracles! Ascultă!
 Căci voi străbate-n zbor văzduhu-ntreg!
 1495 Făpturi înaripate, ce umblați
 Pe drumurile înălțimilor.
 O, păsări, voi, cu lungile grumazurî!...
 PISTHETAIROS
 Ei, na!
 CINESIAS
 „Pe mări aş vrea să fiu purtat.
 Să pot păși pe-al vânturilor suflu...”
 PISTHETAIROS
 1500 Pe Zeus! Da! Îți tai cu „suflu”-ndată!
 (vrea să-i închidă gura, cu aripile)
 CINESIAS
 „Și tot umblând, când înspre Miazăzi.
 Când către miazănoapte tot umblând.
 Prin cer să trag nemărginită dară...
 Lucru drăguț ai născocit, moșnege!”
 PISTHETAIROS

(urmărindu-l cu aripile)

1505 Nu vrei aripi, să miști mai repede?

CINESIAS

Așa te porți c-un dithyrambic bard.

Ce-i lăudat de gloatele Atenei?

PISTHETAIROS

N-ai vrea să vii la noi, să înfiripi.

Cor susținut, de păsări, cu bănuții.

1510 Lui Lestrofid⁸², din tribul Cecropis?

CINESIAS

Mă iei în râs, dar nu mă las, să știi.

Pin n-am aripi, ca să străbat văzduhul!

(Iese. Intră un sicofant.)

SICOPANTUL

(către Pisthetairos, care are aripi de rândunica)

Păsări cu punga goală, și vopsite?

Ce-s? Rândunici, cu-aripile pestrițe?

PISTHETAIROS

(gândindu-se la Cinesias)

1515 Ce pacoste de om nesuferit...

(zareste sicofantul)

Dar iată, vine altul, mormăind...

SICOPANTUL

„... întinse și pestrițe”, cum spuneam...

PISTHETAIROS

Cum văd, își cântă cântecul mantalei.

Că-i trebuie prea multe rândunici...

SICOPANTUL

1520 Dar cine-mparte-aripi?

PISTHETAIROS

⁸² Lestrophidas era un cetatean slabănog și sfrijit, din tribul Cecropis

De care vrei?
 SICOPANTUL
 Aripă, aripă! De ce mă mai întrebi?
 PISTHETAIROS
 Și te gadești să zbori, către Pellene?⁸³
 SICOPANTUL
 O, nu! Sunt portărel în insule. Și sicofant...
 PISTHETAIROS
 Ce meserie grasă!
 SICOFANTUL
 1525 | Și născocesc procese!
 Vreau aripă. Ca să citez cetăți la judecări!
 PISTHETAIROS
 Dar cu aripă le vei cita mai lesne?
 SICOFANTUL
 O, nu! Dar nu dau ochii cu pirații!
 Ci, cu cocorii vin, înfulecând.
 1530 | În loc de lut, procese cu toptanul...
 PISTHETAIROS
 Deci, asta-ți este meseria?
 Spune-mi, îi tragi în judecări și pe străini?
 SICOFANTUL
 Ce-ai vrea să fac? Nu mă pricep la sapă.
 PISTHETAIROS
 Dar sunt atâtea meserii ca lumea.
 1535 | Din care plinea poți să ți-o câștigi
 Cinstit, decât să-i chinuiești pe alții!
 SICOPANTUL
 Aripă vreau eu. nu sfaturi, o sărmane!...
 PISTHETAIROS

⁸³ Unde aveau loc întreceri și se dădea ca premiu o manta calduroasă de lână

Nu vezi? te-naripez, cu vorba...
 SICOFANTUL
 Cum?
 Vorbind?
 PISTHETAIROS
 Tot omul se înălță – așa.
 1540 Prin vorbe...
 SICOFANTUL
 Toți?
 PISTHETAIROS
 N-ai uzit cum spun
 La bărbier, părinții: „Dietrepes.
 L-a-naripat pe fiul meu, cu vorba.
 Pentru alergări...” „Al meu și-a îndreptat.
 Spre tragedie, mintea-naripată...”
 SICOPANTUL
 1545 înaripați, prin vorbe...
 PISTHETAIROS
 Cum îți spun! Căci vorbele înalță mintea-n nouri.
 Și omul se avântă-n sus. Și eu
 Aș vrea să-ți dau aripi și să te duc
 Spre – un trai onest, prin vorbe omenoase!...
 SICOPANTUL
 1550 Dar eu nu vreau de loc!
 PISTHETAIROS
 Dar ce râvnești?
 SICOPANTUL
 Eu nu-mi pot face neamul de ocară!
 Din moși-strămoși am fost toți sicofanți!
 Deci, dă-mi aripi ușoare și zglobii.
 De vultur sau de un, să-i chem aici.
 1555 Să-i judec pe străini și să-i strivesc
 Și iar să zbor spre locurile lor...

PISTHETAIROS

Pricep: să fie osândiți în lipsă.

Să n-aibă vreme de înfățișare?

SICOPANTUL

Așa...

PISTHETAIROS

El vine, tu le duci în zbor.

1560 | Și-i iei averea!

SICOPANTUL

Bine-ai priceput...

Să fiu ca o sfârlează...

PISTHETAIROS

Da! Cunosc Sfârlează; am aici aripi frumoase.

Din Corciră, cum vrei, îți jur pe Zeus!

SICOPANTUL

Vai mie! Ai un bici?

PISTHETAIROS

Ba, sunt aripi! **84**

1565 Curând o să te-nvârți ca o sfârlează!

(*îi bate.*)

SICOPANTUL

Vai! Vai!

PISTHETAIROS

Hai! Nu-ți mai miști aripile?

N-o iei din loc, pe-aripi, lua-te-ar moartea?

Ți-arăt eu judecați și nedreptăți!

(*îl alunga eu lovituri de bici.*)

Să strângem penele și să plecăm!

CORUL PASĂRILOR

1570 Am străbătut în zbor minunății.
 Și noutăți în număr de nespus.
 Și am văzut destule grozăvii!
 Pe-un loc aflat de Cardia, departe.
 Un arbore ciudat spre cer se-nalță.
 1575 Și numele îi este Cleonim⁸⁵;
 Și este Cleonim bun de nimica.
 Pe cât de mare e, e și fricos.
 Și-n toată primă vara-nmugurește
 1580 Tot odrăslind... pricini și judecați.
 Iar când e vreme rea, el zvârle jos
 Drept roade numai... scuturile lui!
 Și se mai afla-o țară depărtată.
 Alături de ținuturi neguroase.
 1585 Și duce mare lipsă de opaițe;
 În țara-aceea, oamenii prinsese
 Și viețuiesc de-a valma cu eroii.
 Dar niciodată nu și-n timpul nopții!
 Atunci, de fel nu este potrivit.
 1590 Să-i întâlnești pe-acei eroi la drum...
 Căci dacă nimerește-un muritor
 Prin întuneric, vajnicul Orestes⁸⁶
 Îl lasă gol-goluț, și amorțit.
 Și la pământ culcat, pe partea dreaptă...
 (*intra Prometeu; poarta pe cap o gluga și în mână o umbrela*)
 PROMETEU
 O, vai! Eu n-aș dori să fiu văzut.
 1595 De Zeus! Unde e Pisthetairos?
 PISTHKTAIKOS

⁸⁵ Demagog atenian, de origine orientala, si negustor de arme)

⁸⁶ Banditul Orestes, care prada in timpul nopții, avea același nume ca și celebrul erou din tragedia grecească

Ei! Ce-i? De ce te-ascunzi?
PROMETEU
Dar vezi vreun zeu
În urmă?
PISTHETAIROS
Nu! Pe Zeus! Cine ești?
PROMETEU
Cam câtă vreme a trecut din zi?
PISTHETAIROS
Cam câtă? E trecut puțin de-amiază...
PROMETEU
1600 E pe la desjugat, sau mai târziu?
PISTHETAIROS
Mă necăjești!...
PROMETEU
Ce planuri are Zeus?
Alungă nourii, sau îi adună?
PISTHETAIROS
O, vai de tine...
PROMETEU
Mă pot da pe față!
PISTHETAIROS
(*recunoscându-l*)
O! Scumpe Prometeu!
PROMETEU
Taci! Nu țipa!
PISTHETAIROS
1605 Dar ce-i?
PROMETEU
O, taci! Să nu-mi mai spui pe nume
Căci de mă vede Zeus, sunt pierdut!
De vrei să-ți povestesc ce-i pe la noi
Prin cer, să-mi ții umbrela puțintel.

Deasupra, ca să nu mă vadă zeii...

PISTHETAIROS

1610 Ce minte luminată, ce idee!

O, se cunoaște că ești Prometeu!

Te-ascunde, ai curaj, și povestește!...

PROMETEU

Ascultă-mă!

PISTHRTAIROS

Te-ascult! Haide, vorbește!

PROMETEU

S-a dus pe copcă bietul Zeus!...

PISTHETAIROS

Când?

PROMETEU

1615 De când sunteți stăpâni peste văzduhuri.

Nu mai dă jertfe niciun muritor.

Nu mai pătrund miresmele de coapse.

Până la noi! Și astfel, noi postim.

Ca-n Tesmoforii⁸⁷! Suferim de foame!

1620 Flamanzi în lege, zeii cei barbari.

Răcnesc ca și Illyrii, amenință.

De sus din miazănoapte, cu războaie.

Cerând să fie piețele deschise

Să-și poată cumpăra măcar și zgârciuri...

PISTHETAIROS

1625 Dar sunt și zei barbari mai sus de voi?

PROMETEU

Dar nu pe la barbari și-a căutat.

Exekestides, zeul strămoșesc?

⁸⁷ Tesmoforiile erau sarbatorite de atenieni in cinstea zeitei Demetra, toamna. In ziua a doua se postea

PISTHETAIROS

Și cum îi cheamă pe-acei zei?

PROMETEU

Tribali⁸⁸!

PISTHETAIROS

Pricep: ca-n vorba... „lua-mi-te-ar trei boli.⁸⁹

PROMETEU

1630 Așa-i! Și cu ți-o spun acum deschis:

În scurta vreme, va veni la voi

Solie de la Zeus și tribali!

Dar voi să nu-i primiți, de nu vă dau

Al lumii schiptru, stăpânit de Zeus – 1635 Iar ție, de nevestă,
pe... Domnia...⁹⁰

PISTHETAIROS

Dar cine-i ea?

PROMETEU

O fată-ncântătoare! Ea stăptiicste fulgerul lui Zeus.

Și toate: statul hun și rânduiala

Cuminte, -nțelepciunea și dojana.

1640 Breslașii, banii și mânuitorii...

PISTHETAIROS

Le are toate-n scama ei?

PROMETEU

Ți-o spun! De-i iei copila asta, ai ce vrei!

Și am venit ca să te lămuresc.

Căci omului îi slut fidel în veci...

PISTHETAIROS

⁸⁸ nume de zei barbari ticluiți de Arlstofan. dupi numele neamului trac al tribalilor din regiunile dunărene

⁸⁹ Joc de cuvinte greu de tradus.am redat calamburul prin cuvintele:tribal-trei boale

⁹⁰ Basileia din original insemna domnie,stapanire

1645 Ne-ai dat cărbuni și foc, pentru fripturi...

PROMETEU

Urăsc pe zei, de-a valma, precum știi...

PISTHETAIROS

Și ei pe tine! Te-au urât mereu...

PROMETEU

Niște Timoni⁹¹! Acum aș vrea s-o șterg!

Hai. dă-mi umbrela! De mă vede Zeus.

1650 Să creadă că-nsoțesc o caneforă⁹²...

PISTHETAIROS

Dar i-ați în nună și un scăunel...

(*Prometeu iese.*)

CORUL PASĂRILOR

La sciapozi⁹³ e, undeva, o baltă

Și lângă ea, Socrate, nespălatul.

Tot cheamă sufletele morților...

1655 Și s-a mai dus acolo și Pisandru⁹⁴.

Să poată să-și mai vadă sufletul.

Ce-l părăsise încă viu fiind!

Drept jertfă, a adus un miel-cămilă⁹⁵;

I-a pus cuțitu-n gât, și s-a ferit.

1660 În laturi, ca pe vremuri Odiseus...

Din adâncime s-a târat în sus.

Să bea cu sete sânge de cămilă, Herefon-liliacul⁹⁶...

⁹¹ Mizantrop celebru, contemporan cu Aristofan

⁹² Caneforele erau. fete tinere, din familii nobile, care purtau cosulete în cortegiul Panateneelor. Fiecare din ele era însoțită de o fiică de metec (locuitor fără drepturi politice depline), care ducea un scăunel și o umbrelă

⁹³ Trib fabulos de pe țărmul atlantic al Africii de Nord

⁹⁴ Orator demagogic și fricos

⁹⁵ Un animal fantastic, despre care se crede că fuge repede

⁹⁶ Herefon era poreclit liliacul, probabil din cauza glasului subțire și a mersului ca de fantomă

(*intra Poseidon, Heracles și cu un zeu tribal.*)

POSEIDON

Am ajuns

Chiar la Cetatea-Cucului-din-nouri!

1665 Venit-am în solie!

(*Către tribal.*) Dar ce faci?

Așa ți-ai pus mantaua? Tot în stânga?

Numaidecât ți-o schimbă, pune-o-n dreapta!

Nenorocit! Te crezi Lespodias⁹⁷

Ah, unde ne mai duci, Democrație?

1670 Pe tine te-au găsit să te trimită?

Mai miști? O, ce sălbatic! Dintre zei.

Tu, ești cel mai barbar! O, Heracles.

Ce ai de gând acum?

HERACLES

Vreau să-l sugrum

Pe cel ce-a îndrăznit aceste ziduri

1675 Să le ridice-n calea zeilor...

POSEIDON

Dar nu suntem trimiși spre împăcare?

HERACLES

De două ori sunt hotărât să-l gâtui!

(*Pisthetairos iese din casa; îl urmează sclavii, cu unelte de bucurie; aduc și o masa cu pasari jumulite, gata fripte. Toți te prefac ca nu văd sosirea solilor.*)

PISTHETAIROS

Dă-mi răzătoarea, brânza!

Pătrunjelul! Și coșul dă-mi-l! Haide, suflă-n foc!

POSEIDON

⁹⁷ Un strateg atenian ; avea bube pe piciorul sting si le acoperea ca mantaua .

1680 Noi, cei trei zei înfățișați aici.
Te salutăm, o, muritorule!
PISTHETAIROS
Iar eu m-apuc să rad un pătrunjel...
HERACLES
A cui e carnea?
pisthetairos
Păsările astea
S-au pus în contra rânduielilor
1685 Obștești! Și-au luat plata!
HERACLES
Deci, întâi.
Pui pătrunjel?
PISTHETAIROS
Bine-ai venit, Heracles!
POSEIDON
Noi am venit din partea zeilor.
Ca să curmăm și luptele, și sfada...
PISTHETAIROS
(întrerupându-l)
Și nu mai am în sticlă undelemn...
HERACLES
1690 Ai grijă, ungeți pasările bine...
POSEIDON
Ce câștigăm. ducând acest război?
Iar voi. fiind cu zeii aliați.
Și prieteui, veți avea belșug de ploi.
În bălți, și zile bune pe vecie!
1695 La voi venit-am cu puteri depline...
PISTHETAIROS
Noi n-am pornit războiul cei din întâi!
Iar azi, de vi se pare nimerit.
Și vreți să savirșiți un lucru bun.

Noi vrem să facem pazel însă cerem
 1700Ca Zeus să dea păsărilor, iarăși.
 Domnia! Dacă vă-nvoiți așa.
 Pofțiți la masă, solii mei cinstiții
 HERACLES
 Îmi plac aceste vorbe și primesc!
 POSEIDON
 Nenorocit ce ești! Mâncău! Îi iei
 1705Tatălui tău domnia peste oameni?
 PISTHETAIROS
 Dar oare n-ar fi zeii mai puternici.
 De-ar fi stăpâni pe oameni păsările?
 Azi, ei se tupilează după nouri
 Și jură strâmb; (nu-s, oare, muritori?)
 1710Când omul prieten bun va fi cu zeii.
 Și strâmb se va jura, pe zei și corbi.
 Atuncea corbii se vor năpusti.
 Spre el, pe-ascuns, și-l vor chiorî cu pliscul...
 POSEIDON
 Pe Poseidon, că bine-ai chibzuit!
 HERACLES
 1715Și mic mi se pare...
 PISTHETAIROS
 (*către tribal*)
 Tu ce crezi?
 TRIBALUL
 Nabaisatreu...
 HERACLES
 Da, vrea și el...
 PISTHETAIROS
 Alt bine, pentru voi. În viitori!
 Când unul o să juruiască jertfe
 Și-o să se răzgândească. mormăind.

1720 Ca lasa!... zeii pot să mai aștepte...

Din lăcomie, noi îl vom sili...

POSEIDON

Și-aminte cum?

PISTHETAIROS

Când omul număra

Bănuții de pe oi, sau când se scaldă.

Un un s-o duce-n zbor, să-i ia pe-ascuns.

1725 Și îi va duce în Olimp, la zei...

HERACLES

Am hotărât! Să li se dea domnia!

POSEIDON

Acum, să-l întrebăm și pe tribal...

HERACLES

(amenințându-l cu ciomagul)

Tu, vrei să ai de ce te văieta?

TRIBALUL

Nu, să nu dai la mine cu ciomag...

HERACLES

1730 El spune că e bine cum spun eu...

POSEIDON

Dacă-i așa, mă învoiesc și eu!

(Catrei Pisthetairos.)

Da! Facem precum spui. cu schiptrul lumii!...

PISTHETAIROS

(lovindu-se cu mana peste frunte)

A mai rămas ceva și cu uitam...

I-o las pe Hera, să și-o țină, Zeus!

1735 Dar vreau să-mi dați

Domnia, de nevastă

Că-i tânăra...

POSEIDON

Nu vrei, deci, împăcare?

Să mergem înapoi!

PISTHETAIROS

Puțin îmi pasă! Vezi, bucătar, să fie sosul dulce!

HERACLES

Dar încotro, o, răule Poseidon?

1740 Vrei să pornim război, pentru o femeie?

POSEIDON

Dar ce putem noi face?

HERACLES

Puneai pace!

POSEIDON

Nu vezi, sărmăne, cum ne ia în râs?

Te-nșeli grozav! De-o să le deie Zeus

Acestora domnia după moarte.

1745 Tu nu mai ai nimic; căci tot ce are.

Ți se cuvine după moartea lui.

PISTHETAIROS

(*către heracles*)

Sarma nule, grozav te-a dus de nas!

Poftim aproape, vreau să-ți spun ceva...

Nerodule, te-nseală unchiu-tu!

1750 Nimic din avut ia părintească

Nu vei primi, căci ești copil din flori!

HERACLES

Copil din flori? Ce spui?

PISTHETAIROS

Îți jur pe Zeus! Cu o străină ești făcut

Cum crezi să-l moștenească Atena⁹⁸

fiică-sa.

1755 Când știi că are frați-adevărați?

⁹⁸ Pallas athena era fiica lui Zeus. Iar Poseidon fratele lui

HERACLES

Dar dacă tata-mi dd averea mie.

Bastardului, la moarte?

PISTHETAIROS

Este legea! Acest Poseidon, care te-ntărită.

Va cere, cel dintâi, tătâne-tu.

1760 Să-i dea averea, că i-i frate drept!

Legea lui Solon⁹⁹ glăsuiește-așa:

„Copilul cel din flori nu are drept.

Atât cât sunt înviață cei legitimi;

Iar când lipsesc aceștia, avuția

1765 Să fie-a rudelor apropiate!...”

HERACLES

Deci. eu n-am niciun drept să moștenesc.

Averea părintească?

PISTHETAIROS

Nu! Pe Zeus! Te-a arătat fratriei¹⁰⁰, taică-tu?

HERACLES

Nu, nu! Și cu de mult mă tot miram...

PISTHETAIROS

1770 Și te mai uiți în sus, ca un milog!

Cu noi vei fi Stăpân, și te-oi hrăni

Cu laptele de pasăre, de-a cum...

HERACLES

În ce privește fata, mi se pare.

Că ai dreptate... și ți-o dau din parte-mi!

PISTHETAIROS

(*către poseidon*)

1775 Dar tu ce spui?

⁹⁹ Legislația lui Solon datează din anul 594 î.e.n.

¹⁰⁰ frăția era un grup social intermediar între ginta și trib

POSEIDON

Eu nu mă învoiesc!

PISTHETAIROS

Atârnă de tribal? Cu cine ții?

TRIBALUL

Frumos fetiță, mare, ea, Domnia...

Și merge, ca o pasăre! Eu dau¹⁰¹...

HERACLES

Precum se vede, spune că i-o dă...

POSEIDON

1780 Pe Zeus! Spune că i-o dă, dar ea

Nu poate face-un pas, ca rândunica...

PISTHETAIROS

Dar spune că o dă, la... rândunele...

Deci, hai, vă sfătuiți și vă-mpăcați!

De socotiți că-i bine, tac de-acum...

HERACLES

(*către Pisthetairos*)

1785 Ne învoim să-ți dăm tot ce poștești

Să vii cu noi, în cer, spre a-ți lua.

Domnia... și cu ea, tot ce mai vrei!

PISTHETAIROS

(*arătând spre păsările tăiate*)

Le-am jumulit la timp; s-a potrivit

S-avem și nuntă...

HERACLES

Vreți să mă lăsați, 1790 Să pregătesc fripturile? Plecați!

POSEIDON

Fripturile? Grozav mâncău mai ești!

¹⁰¹ Joc de cuvinte între basilinău, „Domnia” și batis «merge Heracleas» reținut numai ideea: merge, completându-l cu: la pasări.

Nu mergi cu noi?

HERACLES

Ce bine-aș fi ni încât!

PISTHETAIROS

Să mi se deie un veșmânt de mire!...

(I se aduce veșmantul. Ies.)

CORUL PASĂRILOR

Depart. În cetatea „Pârătorir.

1795 Se află sub ceasornicul obștesc.

Un neam ce-și umple pântecul cu vorbe.

Ce seamănă, și își culege via.

Și-și strânge snopii și smochinele.

Cu mâncărime veșnică de limba...

18.000. veneticii Gorgias¹⁰² și Filip.

Sunt vinovați că prea s-a răspândit.

În toată lumea mâncărimea asta

Și a cuprins întreaga Atica...

Și tot de-atunci se taie spre păstrare.

1805 Și limbile-animalelor jertfite...

UN SOL

(intră declamând)

Aveți binele tot. și chiar și mai mult.

Neam al zburătoarelor de trei ori fericit!

Primiți-vă stăpâniil, în palatul bogat!

Căci el. printre voi pășește, și luminează, precum nicio stea

1810 N-a luminat cândva vreun locaș aurit;

Depărtata lumină a soarelui nicicând n-a lucit

Ca el. niciodată! Măreț și falnic el vine.

Cu soața-i nespus de numiră, el fâlfâie

¹⁰² Gorgias din Leontium. in Sicilia, a sosit la Atena In anul 427, spre a-i sfatui pe atenieni trimita o expeditie in Sicilia. Mult mai puțin cunoscut decat el, Fillp i-a fost elev

În mâna lui înaripatele fulgere, ale lui Zeus armuri!
 1815 Bogate miresme împrăstie pe sub adâncile bolti
 Ale cerului – și o astfel de priveliște n-a mai fost...
 Cern adieri, mirodenii.
 Scumpe parfumuri... Dar iată-l că vine...
 Înceapă-șicu bune cuvinte, cântecul, muza preasfântă!
 (*Pisthetairos, Icu o cununa pe cap, înaintează alături de Domnia.*)
 CORUL PASĂRILOR
 1820 Intrați în rânduri!
 Feriți-vă! Deschideți-i calea!
 Fiți străjile ridicate pe aripi, ale preafericitului
 Cu-atâta noroc dăruit...
 Of Gingășie, mandre priviri!
 Ce mult fericită e nunta
 1825 Acestei cetăți!
 CONDUCĂTOR CORULUI
 Nespus e de mare norocul
 Cel are păsăreasca să minți
 Prin omul acesta! Primiți-l
 Cu chiote de nunta, cu ciatece.
 1830 Pe el, și cu el împreună pe
 Domnia primiți-o!
 CORUL PASĂRILOR
 Cu ciuturi de nunti, la fel.
 Pe vremuri, stâpiuul puternic
 Al tronului neprihănit.
 Cu Hera-n Olimp fost-a unit
 1835 De zanele sfinte-a le sortii!
 Hyinen o, hynienai. o!
 Iar Eros, cu flori și aripi
 Aurite, mina telegarii.
 Strunindu-i în frauri.
 1840 El vornicelul nunții lui Zeus

Și-a Herei preafericite!

Hymen o, hymenai, o!

PISTHETAIROS

Cântările și stihurile voastre.

Îmi plac, sunt măgulit de-atâtea vorbe!

1845 Dați slavă preaînaltă tunetului.

Ce zguduie pământul! Fulgerelor

Și trăsnetului cu-al lui foc de spaima?

PISTHETAIROS

Lumină a fulgerului, aurie, măreați.

Nemuritoare lance de foc a lui Zeus.

1850 Slavițelor bubuituri cu răsunet adânc.

Și trăsnetelor pline de ploaie, prin voi.

Stăpânul zguduie acuma pământul!

Omul acesta l-a răpus pe Zeus din ceruri.

Și-oare pe Domnia alături, drept soață...

1855 Hymen o, hymenai, o!

PISTHETAIROS

Urmati-ne, acuma, în stoluri.

La nuntă, surioare înaripate.

În țara lui Zeus, spre patul miresei...

Iar tu, fericito, dă-mi mâna.

1860 Cuprinde-mi aripa.

Saltă alături de mine!

Iar eu în zbor te voi duce.

Ca pe un fulg...

CORUL PĂSĂRILOR

A ta, la l-ai, le paion!

1865 Ridicați cântare, lui, preaslăvitului.

Biruatorului, celui mai m-au dintre toți zeii.